Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δραχ. 3,50

ΗΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας —Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932— ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὲς 100. Ἑξάμηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία φράγκα γαλλικὰ 60, ἑξάμηνη 35 καὶ τρίμηνη 20.

ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἐτησία δολλάρια 4, ἑξάμηνη 2 καὶ τρίμηνη 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 39ος *Ἀθῆναι 22 Ὀκτωβρίου 1932* *Ἔτος 54ον.—Ἀριθ. 47*

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΚΑΙ ΖΗΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARK TWAIN

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἡ γυναίκα βρισκόταν στὴ δεύτερη σειρὰ μετὰ τοὺς στρατιῶτες καὶ ὁ Τὸμ ἔνοιωσε τὴ φρίκη νὰ παγώνη τὰ μέλη του στὸ ἀντίκρυσμά της: ἦταν ἡ μητέρα του! Ὁ τρόμος του ἦταν τέτοιος, ποὺ ἀσυναίσθητα ἔκανε τὸ ἴδιο κίνημα ποὺ συνήθιζε ἀπὸ μικρός, σκέπασε δηλ. τὰ μάτια του μὲ τὰ χέρια του ἔχοντας τὶς παλάμες κατὰ ἔξω. Τὴν ἴδια στιγμὴ ἡ γυναίκα ἔσπρωξε τὸν κόσμο ποὺ βρισκόταν μπροστά της, πέρασε ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς στρατιῶτες κι' ἔφτασε μπροστά του. Ἀγκάλιασε τὸ πόδι του, τὸ γέμισε φιλιὰ καὶ φώναξε: «Ἄχ, παιδί μου, ἀγαπημένο μου παιδί!» ὑψώνοντας πρὸς τὸ μέρος του τὸ πρόσωπό της, ἐξαϋλωμένο ἀπὸ χαρὰ κι' ἀπὸ ἀγάπη. Μὰ ἕνας λοχίας τῆς φρουρᾶς ἔτρεξε εὐθὺς κοντά της, τὴν ἄρπαξε ἀπὸ τὸν ὦμο βρίζοντας βάναυσα, καὶ τὴν ἔσπρωξε ἄγρια πρὸς τὴ μάζα τοῦ πλήθους ἀπ' ὅπου εἶχε ξεπροβάλει.

— Δὲν σὲ γνωρίζω, κυρά μου! τραύλισε ὁ Τὸμ καθὼς ὁ στρατιώτης τὴν τραβοῦσε ἀπὸ κοντά του.

Ὡστόσο ἔνοιωθε τὴ καρδιά του νὰ ματώνη βλέποντας νὰ τῆς φέρουνται ἔτσι βάναυσα. Καὶ ὅταν ἐκείνη γύρισε τὸ κεφάλι της γιὰ νὰ τὸν κοιτάξη ἄλλη μιὰ φορά, τοῦ φάνηκε τόσο ἀπελπισμένη κι' ἀξιολύπητη, ποὺ ἔνοιωσε ὅλη τὴν περηφάνεια του νὰ ἐξατμίζεται καὶ βαθειὰ ντροπὴ νὰ πλημμυρίζη τὴν ψυχή του. Μιὰ κρύα πνοὴ φύσηξε πάνω ἀπὸ τὴν κλεμμένη βασιλικὴ μεγαλοπρέπειά του καὶ τὴν πάγωσε. Σὰν ἄχαρα κουρέλια τοῦ φαινόταν πὼς κρεμόταν ἐπάνω του ἡ βασιλικὴ του στολή.

«Ντυμένος μὲ τὴν ἐπίσημη βασιλικὴ στολή...»

Ὡστόσο ἡ πομπὴ ἐξακολουθοῦσε τὸ δρόμο της κι' ὁλοένα καὶ μεγαλοπρεπέστερος γινόταν ὁ στολισμὸς τῶν δρόμων, κι' ὅλο καὶ ζωηρότερες οἱ ζητωκραυγὲς τοῦ πλήθους. Μὰ ὁ Τὸμ ἔμενε σ' αὐτὰ ὁλότελα ψυχρὸς κι' ἀδιάφορος. Οὔτε ἄκουγε πιὰ οὔτε ἔβλεπε τίποτε. Τὸ νὰ εἶναι βασιλιὰς εἶχε χάσει πιὰ γι' αὐτὸν κάθε θέλγητρο, καὶ οἱ ζητωκραυγὲς ἀντηχοῦσαν σταυτιά του σὰ μομφὲς καὶ κατηγορίες. Οἱ τύψεις πλάκωναν τὴν καρδιά του καὶ μιὰ σκέψη κυρίευε τὸ νοῦ του:

— Ἂς ἔδινε ὁ Θεὸς νὰ ἐλευθερωνόμουν ἀπὸ τούτη τὴ σκλαβιά!

Ἄθελά του χρησιμοποιοῦσε πάλι τὶς ἴδιες ἐκφράσεις ποὺ συνήθιζε τὶς πρῶτες μέρες ποὺ εἶχε γίνει βασιλόπουλο.

Ἀκόμη καὶ ἀκόμη ἐξακολουθοῦσε νὰ περνάη ἡ λαμπρὴ πομπὴ σὰν ὁλόστικτο φίδι, ἀνάμεσα στοὺς στενοὺς καὶ στριφογυριστοὺς δρόμους τοῦ παλιοῦ Λονδίνου κι' ἀνάμεσα στὰ ἄπειρα πλήθη τοῦ κόσμου· μὰ ὁ βασιλιὰς προχωροῦσε μὲ σκυφτὸ τὸ κεφάλι καὶ μὲ τὰ μάτια του καρφωμένα στὴ γῆ.

Τοῦ φαινόταν πὼς ἔβλεπε ἀδιάκοπα μπροστά του τὸ χλωμὸ πρόσωπο τῆς μητέρας του μὲ τὴ θλιμμένη ἔκφραση ποὺ πῆρε τὴν στιγμὴ ποὺ τὴν ἀρνήθηκε.

— Ἕνα φιλοδώρημα! Ἕνα φιλοδώρημα! φώναζε τὸ πλῆθος.

Μὰ ὁ βασιλιὰς δὲν πρόσεχε πιὰ στὶς φωνές του.

— Ζήτω ὁ βασιλιὰς Ἐδουάρδος!

Ἔσειόταν ὅλη ἡ γῆ ἀπὸ τὶς βροντερὲς ζητωκραυγές· μὰ ὁ βασιλιὰς δὲν ἀπαντοῦσε στὸ λαό του. Οἱ ἀλαλαγμοὶ τοῦ πλή-

θους ἔφθαναν σταὐτιά του ὡσὰν τὴ μακρινὴ βουὴ τῆς θάλασσας. Τὶς φωνές τους τὶς σκέπαζε μιὰ ἄλλη φωνὴ μέσα του, καὶ ὁλοένα σταὐτιά του ἀντηχοῦσαν οἱ σιγανὲς καὶ φοβερὲς λέξεις ποὺ εἶχε ξεστομίσει:

«— Δὲν σὲ γνωρίζω, κυρά μου!»

Σὲ κάθε στροφὴ τοῦ δρόμου ὅλο καὶ νέα θεάματα παρουσιαζόνταν, ὅλο καὶ νέες θαυμάσιες ἐκπλήξεις. Τὰ κανόνια βροντοῦσαν ἀδιάκοπα, τὸ πλῆθος βράχνιαζε ἀπὸ τὶς ζητωκραυγὲς καὶ τὶς ἐπευφημίες. Μὰ ὁ βασιλιὰς ἔμενε ὁλότελα ἀδιάφορος σὲ ὅλα αὐτά. Σταὐτιά του ἀκουγόταν μονάχα ἡ φωνὴ τῆς συνείδησής του, κι' αὐτὴ ὑπερνικοῦσε κάθε ξένο θόρυβο.

Σιγὰ-σιγὰ ὁ ἐνθουσιασμὸς τοῦ πλήθους ἄρχισε νὰ πέφτῃ καὶ τὰ πρόσωπα ὅλων πῆραν μιὰ ἔκφραση ἀνήσυχη καὶ στενοχωρημένη. Οἱ ζητωκραυγὲς καὶ οἱ ἐπευφημίες λιγόστεψαν καὶ τὸ πλῆθος κοίταζε μὲ ἀγωνία τὸ νεαρὸ βασιλιά του, ποὺ φαινόταν τόσο συλλογισμένος σὲ μιὰ τόσο χαρμόσυνη ἡμέρα. Ὁ Λόρδος-προστάτης παρατήρησε ἀμέσως αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Πλησίασε τὸ ἄλογό του κολλητὰ στὸ ἄλογο τοῦ βασιλιᾶ, ὑποκλίθηκε βαθειὰ ἀπάνω στὴ σέλλα του, καὶ εἶπε σιγανὰ στὸν Τόμ:

— Κύριέ μου, δὲν εἶναι τώρα καιρὸς κατάλληλος γιὰ ρεμβασμούς. Ὁ λαὸς βλέπει ὅτι ἔχεις τὸ κεφάλι σου σκυφτό, ὅτι τὸ μέτωπό σου εἶναι συννεφασμένο, καὶ θὰ τὸ θεωρήσῃ γιὰ κακὸ σημάδι. Δός μου τὴν ἄδεια νὰ σὲ συμβουλεύσω: Ἄφησε τὸν ἥλιο τῆς χαρᾶς νὰ λάμψῃ πάλι στὸ πρόσωπό σου καὶ νὰ σκορπίσῃ τὰ μαῦρα σύννεφα τῆς συλλογῆς. Σήκωσε τὸ κεφάλι σου καὶ χαμογέλασε στὸ λαό σου.

Μὲ τὰ λόγια αὐτὰ ὁ Χέρτφορδ πέταξε κάμποσες χοῦφτες νομίσματα ἀριστερὰ καὶ δεξιά του, καὶ γύρισε πίσω στὴ θέση του. Ὁ ψευτο-βασιλιὰς ἔκανε ὅπως τὸν συμβούλευσαν, παρ' ὅλο ποὺ τὸ γέλιο του θὰ φαινόταν βεβιασμένο. Μὰ λίγα μάτια ἦταν τόσο κοντὰ ὥστε νὰ τὸ διακρίνουν ἢ τόσο ὀξυδερκῆ ὥστε νὰ τὸ προσέξουν. Ὁ νεαρὸς βασιλιὰς κρατοῦσε τὸ κεφάλι του ψηλά, ὅλο χάρη καὶ περηφάνεια· τὰ χρήματα ποὺ σκόρπιζε τὸ χέρι του ἦταν ἄφθονα· καὶ σὲ λίγο τὸ πλῆθος ζητωκραύγαζε καὶ πάλι τόσο ζωηρὰ ὅσο πρίν.

Ὡστόσο, μιὰ φορὰ ἀκόμη προτοῦ νὰ φθάσῃ ἡ πομπὴ στὸ τέρμα της, ἀναγκάσθηκε νὰ πλησιάσῃ πάλι ὁ Χέρτφορδ τὸν βασιλιὰ καὶ νὰ τοῦ μιλήσῃ:

—Ὦ, κραταιέ μου κύριε. Διῶξε τὴ θλίψη ποὺ σκιάζει τὸ πρόσωπό σου. Τὰ μάτια τοῦ κόσμου εἶναι καρφωμένα ἐπάνω σου.

Καὶ πρόσθεσε μὲ ἀγανάκτηση:

— Καταραμένη νὰ εἶναι ἐκείνη ἡ ζητιάνα ἡ τρελλή. Χάλασε τὸ κέφι τῆς Μεγαλειότητάς σου!

Τὸ πλουσιοντυμένο ἀγόρι κοίταξε τὸν Χέρτφορδ μ' ἕνα βαθιὰ θλιμμένο βλέμμα καὶ εἶπε ἄτονα:

—Ἦταν ἡ μητέρα μου!

— Μεγάλε Θεέ! στέναξε ὁ Χέρτφορδ γυρίζοντας πίσω στὴ θέση του. Στἀλήθεια αὐτὸ ἦταν κακὸ σημάδι. Ἡ τρέλλα του ξαναγύρισε!..

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΑΓ'

Ἡ στέψη

Ἂς γυρίσουμε μερικὲς ὧρες πίσω κι' ἂς βρεθοῦμε στὴν ἐκκλησία τοῦ Οὐεστμίνστερ στὶς τέσσερες τὸ πρωΐ. Δὲν εἴμαστε μόνοι μας, γιατὶ μ' ὅλο ποὺ εἶναι ἀκόμη νύχτα, οἱ γαλαρίες ποὺ φωτίζονται μὲ παμμέγιστους πυρσοὺς εἶναι κιόλας γεμάτες ἀπὸ κόσμο, ποὺ εἶχε ἀρκετὴ ὑπομονὴ ὥστε νὰ καθήσῃ καὶ νὰ περιμένῃ ἑπτὰ καὶ ὀκτὼ ὧρες γιὰ νὰ ἰδῇ ἕνα θέαμα ποὺ λίγοι μποροῦν νὰ ἐλπίζουν πῶς θὰ ἀπολαύσουν δυὸ φορὲς στὴ ζωή τους: Τὴ στέψη ἑνὸς βασιλιᾶ τῆς Ἀγγλίας. Ὅλο τὸ Λονδῖνον καὶ τὸ Οὐεστμίνστερ βρίσκεται κιόλας στὸ πόδι ἀπὸ τὶς τρεῖς τὸ πρωΐ, ὅταν βρόντησε τὸ πρῶτο κανόνι, κι' ἕνα πλῆθος πλουσιοντυμένων ἀστῶν, ποὺ ἔχουν ἀγοράσει πανάκριβα τὸ δικαίωμα νὰ καταλάβουν μιὰ θέση στὴ γαλαρία τῆς ἀπέραντης ἐκκλησίας, συνωστίζεται στὶς πλατὲς πόρτες ἀπ' ὅπου μόνον ἐπιτρέπεται ἡ εἴσοδος.

Οἱ ὧρες περνοῦν ἀργὰ-ἀργά. Κάθε κίνηση, κάθε θόρυβος ἔχει πάψει, γιατὶ ὅλες οἱ θέσεις ἐπάνω στὶς γαλαρίες ἔχουν καταληφθεῖ. Μέσα στὸ μισοσκόταδο φαίνεται θαμπὰ τὸ κεντρικὸ κλίτος τῆς ἐκκλησίας, ποὺ εἶναι ὁλότελα ἄδειο ἀκόμη γιατὶ εἶναι προωρισμένο γιὰ τοὺς ἀνώτατους ἀξιωματούχους καὶ τοὺς τιτλούχους τῆς Ἀγγλίας. Φαίνεται ἀκόμη καὶ μιὰ πλατειὰ ἐξέδρα στρωμένη μὲ πολύτιμα χαλιὰ ὅπου ἔχει στηθεῖ ὁ θρόνος. Ὁ θρόνος βρίσκεται στὴ μέση τῆς ἐξέδρας, πάνω σ' ἕνα βάθρο ποὺ ἔχει τέσσερα σκαλοπάτια. Στὸ θρόνο ἀπάνω εἶναι μιὰ ἀκατέργαστη μαύρη πλάκα, «ἡ πέτρα τοῦ Σκόουν». Σ' αὐτὴν ἀπάνω εἶχε στεφθεῖ μιὰ ὁλόκληρη δυναστεία ἀπὸ Σκώτους βασιλιάδες καὶ τώρα ἐθεωρεῖτο ἀρκετὰ ἱερὴ ὥστε νὰ χρησιμεύῃ καὶ γιὰ τῶν Ἄγγλων βασιλέων τὴ στέψη. Τὸ ὑπόλοιπο μέρος τοῦ θρόνου, καθὼς καὶ τὸ σκαμνάκι ὅπου θὰ πατοῦσε τὰ πόδια του ὁ βασιλιάς, εἶναι ντυμένο μὲ χρυσοῦφαντο μεταξωτό. Βαθειὰ σιωπὴ βασιλεύει. Οἱ ὧρες περνοῦν, καὶ περνοῦν πολὺ ἀργὰ γι' αὐτοὺς ποὺ περιμένουν. Ἐπιτέλους ξημερώνει. Οἱ πυρσοὶ σβύνονται καὶ τὸ ἁπαλὸ φῶς τῆς αὐγῆς φωτίζει τὴν ἐκκλησία. Ὅλα τὰ μέρη τοῦ κτιρίου φαίνονται τώρα καθαρά. μὰ ὡστόσο καμμιὰ ἀχτίδα ἡλίου δὲν περνάει μέσα ἀπὸ τὰ παράθυρα, γιατὶ ὁ οὐρανὸς εἶναι σκεπασμένος μὲ σύννεφα.

Στὶς ἑπτὰ διακόπτεται γιὰ πρώτη φορὰ ἡ μονοτονία τῆς ἀναμονῆς. Γιατὶ μὲ τὸ χτύπημα τοῦ ρολογιοῦ, μιὰ λαίδη παρουσιάζεται στὴν κεντρικὴ εἴσοδο. Εἶναι ντυμένη καθαυτὸ ὅπως ὁ βασιλιὰς Σολομὼν «ἐν ὅλῃ του τῇ δόξῃ».

Ἕνας ἀκόλουθος ντυμένος στὰ βελούδα καὶ στὰ μεταξωτά, τὴν ὁδηγεῖ στὴν ὡρισμένη θέση της, ἐνῶ ἕνας ἄλλος ἐξίσου πλουσιοντυμένος ἀκόλουθος, τῆς κρατάει τὴ μακρυὰ οὐρά της καὶ τῆς τὴν τακτοποιεῖ ἀφοῦ κάθησε. Ὕστερα τῆς τοποθετεῖ τὸ σκαμνάκι κάτω ἀπὸ τὰ πόδια της καὶ τῆς βάζει δίπλα της τὸ στέμμα της, ἔτσι ὥστε νὰ μὴ χρειάζεται παρὰ νἀπλώσῃ τὸ χέρι της, ὅταν θὰ ἔρθῃ ἡ στιγμὴ ποὺ ὅλοι οἱ εὐγενεῖς θὰ φορέσουν συγχρόνως τὰ στέμματά τους.

Τώρα οἱ κυρίες τῆς ἀριστοκρατίας μπαίνουν στὴν ἐκκλησία ἡ μιὰ πίσω ἀπὸ τὴν ἄλλη, σὰν ἕνας πολύχρωμος χείμαρρος, ἐνῶ οἱ ἀκόλουθοι τρέχουν νὰ τὶς ὁδηγήσουν στὶς θέσεις τους καὶ νὰ τακτοποιήσουν τὶς οὐρές τους.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΖΟΥΛΗ

ΠΟΥΛΙ ΔΙΧΩΣ ΦΩΛΙΑ

Σέρω μιὰ μικρὴ ψυχή,
Ποὺ πλανιέται μοναχὴ
Μέσ' στὶς στράτες, μέσ' στὰ δάση,
Μέσ' στὴν ἄπειρη τὴν πλάση...

Κάτω ἀπὸ τὸν οὐρανὸ
Τὸν πλατὺ καὶ φωτεινό,
Γέρνει καὶ κοιμᾶται ἀγάλι
Μὲ τὴ χλόη γιὰ προσκεφάλι.

Τὸν ξυπνοῦνε τὰ πουλιὰ
Μὲ μιὰν εὔθυμη λαλιά,
Καὶ τοῦ ἥλιου οἱ χρυσαχτίδες
Τὸν φαντίζουνε μ' ἐλπίδες

Εἶναι ἕνα τρελλὸ παιδὶ
Ποὺ γελᾷ καὶ τραγουδεῖ
Δίχως πίκρα, δίχως πόνο,
Μέσ' στὸν καταλύτη χρόνο.

Στὴ μορφή του τὴ γλυκειὰ
Ζωγραφιέται ἡ ἐξευγενισιὰ
Καὶ σὰ μέλη τὰ δροσᾶτα
Λάμπουν τὰ ὡραῖα του νιάτα.

Χαίρου ἐσὺ τὴ Λευτεριὰ
Ὦ πουλὶ δίχως φωλιά,
Πρὶν ὁ κόσμος σὲ φθονήσει
Καὶ μέσ' στὸ κλουβὶ σὲ κλείσῃ!..

ΜΑΡΙΑ Μ. ΦΑΛΑΓΓΑ

ΚΟΜΜΑΤΙΑ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ ΓΙΑΓΙΑΣ

Δὲ χωράει πιὰ ἄλλη πρόφαση, πρέπει ν' ἀποφασίσω, χωρὶς ἄλλο, νὰ τὸ πῶ τῆς μητέρας. Νὰ τῆς τὰ πῶ ὅλα, πῶς ἔγιναν, τί κάναμε. Γιὰ νὰ φθάσω στὴν κάμαρά της, χρειάζεται νὰ περάσω πολλοὺς διαδρόμους καὶ ν' ἀνεβῶ ἀρκετὲς σκάλες· τί ἀτέλειωτο ποὺ βρίσκω ἀπόψε τὸ διάστημα, μέσ' στοὺς κρύους καὶ σκοτεινοὺς διαδρόμους, μὲ μιὰ μικρὴ λαμπίτσα στὸ χέρι!..

Κι' ὕστερα, τί φοβερὸ πρᾶγμα νὰ εἶσαι ὑποχρεωμένος νὰ δώσῃς, σὲ πρόσωπα ποὺ λατρεύεις, τέτοιες θλιβερὲς εἰδήσεις.

Ἀπ' τὸν πρῶτο χτύπο στὴν πόρτα, μ' ὅλο ποὺ χτύπησα σιγὰ-σιγά. ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τῆς μητέρας:

— Τελείωσαν ὅλα, δὲν εἶν' ἔτσι;

Ξημέρωσε μιὰ κρύα καὶ πένθιμη χειμωνιάτικη μέρα. Οἱ ὑπηρέτες τρέχουν ἀπ' τὸ ἕνα σπίτι στ' ἄλλο καὶ λένε τὴ θλιβερὴ εἴδηση. Φέρνουν λουλούδια πολλά, μὰ πένθιμα, χειμωνιάτικα λουλούδια. Φωτογράφησαν τὸ χλωμὸ γλυκό της πρόσωπο, μὰ κι' αὐτὴ τί παρηγοριὰ εἶναι! Τί εἶναι τὰ χρόνια ποὺ θὰ ζήσῃ ἡ φωτογραφία, — στιγμὴ στὸν ἀπέραντο ὠκεανὸ τοῦ χρόνου.

Φίλοι, συγγενεῖς, ἀνεβοκατέβηκαν, τῆς φέρανε λουλούδια, σταυρούς, κι' ἡ γιαγιὰ μένει ἀκίνητη μὲ τὸ γλυκό της χαμόγελο στὰ χείλη. Τί γαλήνη εἶναι χυμένη στὸ πρόσωπό της! Ἡ γαλήνη ποὺ ἔχουν ἐκεῖνοι ποὺ ἔζησαν μιὰ τίμια ζωή.

Ἔφτασε ἡ ὥρα ἡ πιὸ σκληρή. Πρέπει νὰ τῆς κάνουμε τὴν τελευταία τουαλέττα. Κανένα ξένο χέρι, οὔτε καὶ τῶν πιστῶν ὑπηρετῶν ἀκόμη, δὲ θέλω νὰ τὴ ντύσῃ. Κανείς, μόνο ἐμεῖς. Πρῶτα ὅμως βγάλαμε τὴ μητέρα ἔξω ἀπ' τὸ δωμάτιο.

Ὦ, οἱ λύπες τῶν γέρων! Οἱ στεγνὲς χωρὶς δάκρυα λύπες, αὐτές, μαζὶ μὲ τὶς παραπονεμένες λύπες τῶν παιδιῶν, μοῦ σφίγγουν πιὸ σφιχτὰ ἀπ' ὅλες τὶς ἄλλες τὴν ψυχή.

Ὕστερα, ὤ, τὴ φριχτὴ κάσσα, πῶς τὴν ἔκλεισε γιὰ πάντα ὁ τάφος! Τώρα πιὰ μόνο τὸ κλάμμα θὰ μᾶς ξαλαφρώνῃ. Κι' ὕστερα, ὁ γυρισμὸς στὸ σπίτι. Ἄδειο, ἄνω-κάτω, καὶ κρύο, ὤ, τί κρύο νιώθω πρῶτα στὴν ψυχή!

Τέλειωσαν, τέλειωσαν ὅλα. Ποτὲ δὲ θὰ τὴν ξαναδῶ Τὸ ρολόϊ της, τὸ μεγάλο τοῦ τοίχου, ξεκούρδιστο σήμερα, δὲ χτυπάει πιά. Ἡ κάμαρά της ἄδεια, κι' ὅλα πένθιμα γύρω.

Κι' ἡ πρώτη νύχτα. Ὦ, Θεέ μου, πῶς θὰ περάσῃ. Χρόνια καὶ χρόνια, εἶναι μιὰ ἀπ' τὶς πολὺ καλὲς συνήθειες, μοῦ φώναζε ἀπ' τὴν κάμαρά της.

—Κοιμήθηκες μικρό; καληνύχτα!

Ἀπόψε, ἀπόψε τίποτα, οὔτε ἡ ραγισμένη ἀπ' τὰ χρόνια φωνή, οὔτε τὸ παλιό της ρολόϊ θὰ ταράξουν τὴ νεκρικὴ ἡσυχία. Τέλειωσαν, τέλειωσαν ὅλα.

(Pierre Loti) ΒΑΣΟΥΛΑ ΜΠΟΥΡΝΙΑ

ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟ ΧΑΡΡΥ ΚΟΜΠΛΕΝ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΛΕ'.

Τὰ ζῶα μπῆκαν. Εἶχαν καταλάβει πῶς ὁ κ. Κόμπλεν τὰ συχωροῦσε καὶ δὲν φοβόνεναι πιά. Εἶχαν μόνο τὴ συγκίνηση καὶ τὴ χαρὰ ἐκείνη ποὺ δοκιμάζει κανεὶς ὅταν γυρίζῃ στὴν πατρίδα του, στὸ σπίτι του.

Ὁ Καίσαρας κι' ὁ Τιμολιός βάλθηκαν ν' ἀπαλλάξουν τὸν Ἀχαμνούλη ἀπὸ τὴ μπαράγκα του. Γι' αὐτοὺς δὲν ἦταν καὶ τόσο δύσκολο. Εἶχαν, βλέπετε, μπαλτάδες, τσεκούρια, σφυριὰ καὶ τανάλιες γιὰ τὰ καρ-

φιά. Ἔτσι ἡ μπαράγκα διαλύθηκε κι' ὁ καϊμένος ὁ Ἀχαμνούλης. ἀπὸ χελώνα ποὺ ἦταν, ξανάγινε ἐλέφαντας.

— Πῶς χώθηκες ἐκεῖ-μέσα; τὸν ρωτοῦσαν τ' ἀφεντικά του;

Μὰ πῶς νὰ τοὺς δώσῃ νὰ τὸ καταλάβουν, ἀφοῦ δὲν ἤξεραν τὴ γλῶσσα του; Κι' ὁ Ἀχαμνούλης περιορίστηκε νὰ τοὺς δείξῃ τὴ χαρά του καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη του μὲ τρυφερὰ γρυλλίσματα καὶ παιχνιδιάρικα κουνήματα τῆς προβοσκίδας του.

Μὰ καὶ τἄλλα ζῶα ἔδειχναν τὴ χαρά τους, καθένα μὲ τὸν τρόπο του. Ἔδειχναν ἀκόμα τὴ μετάνοια καὶ τὴν ὑποταγή τους καί, χωρὶς νὰ

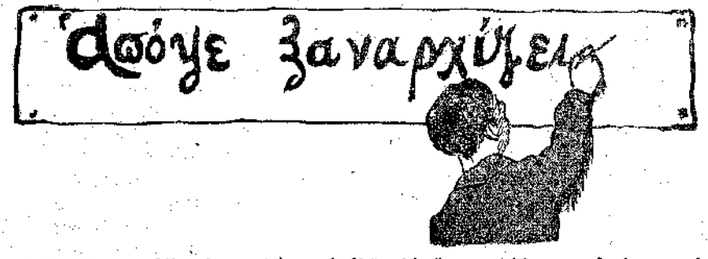

μιλοῦν, ἔλεγαν ὁλοφάνερα πῶς στὸ ἑξῆς θὰ ἦταν πρόθυμα, ὑπάκοα, κι' οὔτε ἀπεργία θἄκαναν, οὔτε τὰ παιχνίδια τους θὰ χαλοῦσαν. Καὶ τέλος ἔδειχναν πῶς πεινοῦσαν. Αὐτὸ δὰ τὰ ζῶα τό δείχνουν μὲ τρόπο ποὺ ἀμέσως ὁ ἄνθρωπος τὸ καταλαβαίνει...

— Καλά, καλά, τοὺς εἶπε ὁ κ. Κόμπλεν, τώρα εὐθὺς θὰ σᾶς δώσουμε νὰ φᾶτε. Περιμένετε!

Στὸ σπίτι δὲν ὑπῆρχε σχεδὸν τίποτα. Ἔτρεξε ὅμως ὁ Καίσαρας κι' ἀγόρασε λογῆς-λογῆς τρόφιμα. Ἔ, βέβαια, γιὰ νὰ δουλέψουν, τὰ ζῶα ἔπρεπε πρῶτα νὰ χορτάσουν. Καὶ σὲ λίγο, ὁ ἀφεντικός τους τὰ φώναξε:

—Ὁρίστε στὸ τραπέζι!

Ἄ, τί «τραπέζι» ἦταν ἐκεῖνο! Ἀπ' ὅλα εἶχε. Πατάτες καὶ γογγύλια γιὰ τὸ Ροδίτη, λάχανα φρέσκα γιὰ τὸν Ἀχαμνούλη, ψάρια γιὰ τὸ Χοντρομύταρο, πλεμόνι γιὰ τὴν Κιτρινούλα, κόκκαλα γιὰ τὸν Καροτή, καρύδια καὶ μπανάνες γιὰ τὴ Φουντούκω... Ὁ θηριοδαμαστὴς δὲν λυπήθηκε λεφτὰ γιὰ νὰ εὐχαριστήση καὶ νὰ καλοπιάση, αὐτὴ τὴν πρώτη ἡμέρα τῆς ἐπιστροφῆς, τὰ πολύτιμα ζῶα του. Κι' ἀφοῦ ἔφαγαν καὶ χόρτασαν, ἄρχισε νὰ τὰ γυμνάζη γιὰ τὸ βράδυ.

Ναί, αἱ παραστάσεις τοῦ Θηριοτροφείου Χάρρυ-Κόμπλεν, ποὺ τόσο τὶς εἶχ' ἐπιθυμήσει τὸ χωριό, θὰ ξανάρχιζαν. Καὶ γι' αὐτὴ τὴν ἔναρξη, ἔπρεπε νὰ ἑτοιμάσουν, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ παλιά, καὶ καινούργια γυμνάσματα καὶ παιχνίδια, πολὺ ὡραῖα, ποὺ νὰ κάμουν ἐντύπωση κι' ὁ κόσμος νὰ ἐξακολουθήση νὰ πηγαίνη.

Οἱ δοκιμὲς πῆγαν πολὺ καλά. Καὶ μὲ μεγάλη χαρά, ποὺ τὴ συμμερίζονταν ὅλοι—ἄνθρωποι καὶ ζῶα—ὁ Τιμολιὸς πῆρε τὸ πινέλλο καὶ ζωγράφισε σὲ μιὰ πινακίδα κόκκινα γράμματα ποὺ σχημάτιζαν τὶς λέξεις: «Ἀπόψε ξαναρχίζει»

Ποιό; — Μὰ τὸ Θηριοτροφεῖο Χάρρυ Κόμπλεν! — Καὶ τί; — Τὶς παραστάσεις του, τί ἄλλο;

Ἡ πινακίδα κρεμάστηκε ἀπέξω καὶ σὲ λίγο ὅλο τὸ χωριὸ ἤξερε τὴ μεγάλη εἴδηση.

(Στὸ ἐρχόμενο τὸ τέλος) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΠΑΝ Ο,ΤΙ ΛΑΜΠΕΙ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΧΡΥΣΟ

Ὁ Γιάννης, ὁ Νῖκος κι' ὁ Μιχάλης εἶναι φίλοι. Παίζουν μαζὶ ὅταν δὲν εἶναι τσακωμένοι, καὶ ἰδίως κολυμπᾶνε μαζί. Τὸ καλοκαίρι παίζουνε, φυσικά, κολυμπώντας καὶ σ' αὐτὸ ξοδεύουν τὶς περισσότερες ὧρες τῆς ἡμέρας τους. Τυχαίνει νἀκούσουν καμμιὰ φορὰ κάποιον νὰ λέη:

«Ἐφέτος ἔκαμα ἀρκετὰ μπάνια», ἢ «ἔκαμα δεκαπέντε μπάνια» καὶ δὲν μποροῦν νὰ καταλάβουν: Τί σημασία ἔχει αὐτό; Πῶς συμβαίνει νὰ κάθουνται καὶ νὰ μετρᾶνε πόσα μπάνια ἔχουνε κάμει; Αὐτοί, ἀπὸ τὸ Μάη ὡς τὸ τέλος τοῦ Σεπτέμβρη, κατεβαίνουν ἀπ' τὸ πρωΐ στὴν ἀκρογιαλιά, μπαίνουν στὸ νερό, κολυμπᾶνε κάμποση ὥρα, μετὰ βγαίνουν καὶ κυλιοῦνται στὴν ἄμμο, ξαναμπαίνουν, βγαίνουν πάλι καὶ οὕτω καθεξῆς. Πὲς δεκαπέντε φορὲς κάθε μέρα. Στὴν ἀρχὴ βέβαια κοκκινίζουν οἱ πλάτες καὶ ξεφλουδίζουνται, μὰ ἀργότερα μεστώνουν καὶ δὲν ἔχει κανεὶς φόβο.

Μιὰ μέρα τοῦ Σεπτέμβρη, μόλο ποὺ ἦταν πολὺ ταραγμένη, γιατὶ φυσοῦσε ἕνας φρέσκος ποτινὸς ἀγέρας — ὄστρια - σορόκος καθὼς τὸν ἔλεγε ὁ Μῆτσος ὁ ψαρᾶς — οἱ φίλοι μας, ὁλόγυμνοι, ἦταν ἀνεβασμένοι σ' ἕνα βράχο, ποὺ ξεπρόβαλλε ἀπ' τὰ νερὰ σὲ πενήντα μέτρα ἀπόσταση ἀπὸ τὴν ἀχτή. Κοιτοῦσανε προσεχτικὰ τὸ βυθὸ τῆς θάλασσας, σὰ νὰ θέλανε νὰ ξεχωρίσουνε κάτι.

— Θάναι μαλαματοκαπνισμένη! δὲ βλέπεις πῶς γυαλίζει;

Ἡ γνώμη αὐτὴ εἶναι τοῦ Μιχάλη κι' οἱ ἄλλοι συμφωνάνε.

— Ἀλήθεια, δὲς πῶς γυαλίζει! εἶναι κοκκινόχρυση.

Αὐτὸ ποὺ κοιτοῦσανε στὸ βυθὸ ἤτανε κάτι κοκκινόχρυσο. Ἡ παρέα τὄχε προσέξει ἐδῶ καὶ μιάμισι ὥρα. Στὴν ἀρχὴ δὲν μπορέσανε νὰ καταλάβουν τί ἤτανε. Τὰ νερὰ δὲ θἄχουν μεγαλύτερο ἀπὸ δυόμισι μπόγια βάθος σ' αὐτὸ τὸ μέρος κι' ἄλλη φορὰ, μὲ γαλήνη, θὰ μποροῦσες νὰ ξεχωρίσης πέτρα δαχτυλιδιοῦ, ἂν σοῦπεφτε· μὰ τώρα τὰ νερὰ ἦταν ταραγμένα καὶ θολὰ καὶ δὲν ξεχώριζε ὁ βυθός.

Ὅταν λοιπὸν κοιτάξανε προσεχτικά, βρήκανε πῶς ἔμοιαζε μὲ εἰκόνισμα. Κάποιο καράβι θὰ ναυάγησε καὶ τὰ ρεύματα τὸ φέρανε ὡς ἐδῶ, σκεφτήκανε. Καὶ μιὰ ποὺ τὸ παραδέχτηκαν αὐτό, συζητοῦσαν ἂν ἦταν ἀσημωμένο, ἁπλῶς ἢ ἐπίχρυσο, καὶ στὸ τέλος παραδεχτήκανε τὴ γνώμη τοῦ Μιχάλη πῶς ἦταν ἐπίχρυσο.

— Νὰ δώσωμε τὴν εἰκόνα, λέω ἐγώ, στὴ Βαγγελίστρα — στὴν ἐκκλησία τῆς γειτονιᾶς — καὶ νὰ γράψωμε, στὸ πίσω μέρος, πῶς τὴ βρήκαμε στὴ θάλασσα, εἶπε ὁ Νῖκος.

Μὰ ὁ Γιάννης ἔχει ἀντιρρήσεις.

— Ἐγὼ λέω πῶς θἆναι καλύτερα νὰ χτίσωμε ἕνα προσκυνητάρι, σὲ κάποιο σταυροδρόμι, νὰ βάλωμε μέσα τὴν εἰκόνα καὶ νὰ γράψωμε κάτω ἀπὸ μιὰ τρυπίτσα, ὅπου θὰ μπορῇ νὰ ρίχνη κανεὶς τὸν ὀβολό του: «τὴν εἰσφορὰν σας ὑπὲρ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νικολάου» βλέπετε, εἰκόνα ποὺ βρίσκεται στὴ θάλασσα δὲν μπορεῖ παρὰ νἆναι Ἅγιος Νικόλας. Κι' ὅταν μαζευτοῦν πολλὰ λεφτά, νὰ χτίσωμε ἐκκλησιά.

Κι' ἡ συζήτηση δίνει καὶ παίρνει· κανονίζονται ἕνα σωρὸ λεπτομέρειες, ποὺ γιὰ κάθε μιὰ καθένας ἔχει διαφορετικὴ γνώμη, μὰ στὸ τέλος, πάντοτε, συμφωνᾶνε.

Ἐπιτέλους ἀποφάσισαν νὰ κάμουν καὶ κεῖνο, ποὺ ἀπ' αὐτὸ θἄπρεπε νἄχουν ἀρχίσει: νὰ βουτήξουν καὶ νὰ πιάσουν τὴν εἰκόνα, δηλαδὴ αὐτὸ ποὺ κοκκινοχρύσιζε.

Οἱ φίλοι μας καλυμπούσανε περίφημα, δὲν ἤτανε ὅμως καὶ σφουγγαράδες, κι' ἕνα βάθος τέσσερα μέτρα μὲ ταραγμένη θάλασσα εἶναι, ὁπωσδήποτε, λογαριασμός. Βούτηξαν καὶ οἱ τρεῖς μὲ τὴ σειρά, μὰ κανένας δὲν κατάφερε τίποτα. Ὕστερ' ἀπὸ κάμποσες δοκιμές, ὁ Νῖκος, ἀφοῦ πῆρε μερικὲς δυνατὲς ἀναπνοές, εἶχ' ἐπιτυχία.

Μὰ πετυχημένη ἤτανε μονάχα ἡ βουτιά, γιατὶ τὸ ,,βρέσιμο, ἀλίμονο, δὲν ἤτανε παρὰ ἕνας παλιὸς σκουριασμένος γκαζοτενεκές.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΓΙΟΥΛΗΣ

ΜΑΛΩΜΕΝΑ ΑΔΕΡΦΙΑ

Μὲ τὸ μεγαλύτερο ἀδερφό μου δὲν εἴχαμε διαφορὰ περισσότερη ἀπὸ ἕνα χρόνο καὶ κάτι μῆνες. Μαζὶ εἴχαμε μεγαλώσει, μαζὶ μελετούσαμε, μαζὶ παίζαμε, κι' ὡς τότε δὲν ἔτυχε νὰ δυσαρεστηθοῦμε ποτὲ μεταξύ μας. Ἀλλὰ ὅταν συνέβη τὸ ἐπεισόδιο ποὺ θὰ σᾶς πῶ παρακάτω, ὁ Βολόντια θέλησε νὰ μοῦ δείξη πῶς αὐτὸς ἦταν ὁ μεγαλύτερος.

Μιὰ μέρα λοιπὸν πλησίασα στὸ τραπέζι του, ποὺ φύλαγε μὲ τάξη τὰ πράγματά του, κι' ἀπ' τὴν ἀπροσεξία μου τοῦ ἔσπασα ἕνα μικρὸ χρωματιστὸ μπουκαλάκι. Αὐτὸ μὲ στενοχώρησε κάπως καὶ κοίταξα πῶς νὰ κρύψω τὸ κακό, μ' ἀπάνω στὴν ὥρα μπῆκε ὁ Βολόντια...

Μὲ τὴν πρώτη ματιὰ ἀντελήφθηκε τί εἶχε γίνει.

— Νὰ σοῦ πῶ, μοῦ φώναξε αὐστηρά. Δὲν σοῦ εἶπα τόσες φορὲς νὰ μὴν πιάνῃς ποτὲ τίποτα δικό μου; Ὁρίστε τώρα! Τί ἔκανες τὸ χρωματιστὰ μπουκαλάκι μου;

— Ἀναποδογύρισε χωρὶς νὰ τὸ θέλω καὶ καθὼς βλέπεις, ἔσπασε. Δὲν ἔγινε δὰ καὶ κανένα σοβαρὸ δυστύχημα...

— Σοῦ εἶπα ἑκατὸ φορὲς νὰ μὴν ἀνακατεύεσαι στὰ πράγματά μου. Ἐσὺ τίποτα... Ὁρίστε λοιπὸν τώρα. Καμάρωσε τὰ ἔργα σου!

Καὶ θυμωμένος ὁ Βολόντια, μάζευε ὁλοένα τὰ χρωματιστὰ γυαλάκια. Ἀλλὰ καὶ μένα τώρα μ' ἀνάψανε.

— Τί λὲς ἐκεῖ, τὸ μεγάλο δυστύχημα; Ἕνα μπουκαλάκι ἔσπασα. Δὲν ἔσπασα κανένα κεφάλι... Καὶ λέγοντάς του μὲ φούρκα αὐτά, χαμογέλασα, μ' ὅλο ποὺ δὲν εἶχα καμμιὰ ὄρεξη γιὰ γέλια κεῖνη τὴ στιγμή.

— Βέβαια γιὰ σένα αὐτὸ δὲν εἶναι τίποτα. Τὸ ξέρω. Ἀλλὰ γιὰ μένα εἶναι. Καὶ δὲ φτάνει ποὺ ἔκανες τὴ ζημιά, παρὰ γελᾶς κιόλα, παλιόπαιδο.

—Ἐγὼ εἶμαι παλιόπαιδο κι' ἐσὺ εἶσαι ἕνας κουτός!

— Δὲν ἔχω καμμιὰ ὄρεξη γιὰ βρισιές, εἶπε ὁ Βολόντια καὶ μ' ἔσπρωξε ἐλαφρά. Πήγαινε ἔξω!

— Μὴ μὲ σπρώχνεις.

— Πήγαινε ἔξω!

— Σοῦ εἶπα, μὴ μὲ σπρώχνεις, τοῦ φώναξα, ἐνῶ κρατοῦσα τὸ τραπέζι του γερά.

Τότε ὁ Βολόντια μ' ἄρπαξε ἀπ' τὸ χέρι καὶ θέλησε νὰ μὲ βγάλῃ ἔξω διὰ τῆς βίας. Εἶχα θυμώσει ὅμως κι' ἐγὼ τόσο πολύ, ποὺ ἄρπαξα τὸ πόδι τοῦ τραπεζιοῦ καὶ τὸ ἀναποδογύρισα, ἐνῶ ὅλα τὰ μικροπράγματα ποὺ βρίσκονταν ἐπάνω κύλησαν στὸ πάτωμα.

— Νὰ τί κέρδισες μὲ τὶς σπρωξιές σου!..

—Ἐλεεινέ! μοῦ φώναξε ὁ Βολόντια, προσπαθώντας νὰ συγκρατήση τὰ ἀντικείμενα ποὺ γλυστροῦσαν. Τότε μόνο ἀποφάσισα νὰ βγῶ ἔξω, ἐνῶ σκεφτόμουν: τώρα ὅλα τελείωσαν μεταξύ μας. Θὰ εἴμαστε μαλωμένοι γιὰ ὅλη μας τὴ ζωή...

Ἀπ' τὴ στιγμὴ ἐκείνη δὲν ἀνταλλάξαμε οὔτε λέξη μεταξύ μας κι' ἐγὼ θεωροῦσα τὸν ἑαυτό μου ἔνοχο. Δὲν τολμοῦσα νὰ κοιτάξω τὸν ἀδελφό μου κι' οὔτε μποροῦσα νἀσχοληθῶ σὲ τίποτα. Ἀπεναντίας ὁ Βολόντια ἔμαθε νεράκι τὰ μαθήματά του, καὶ μετὰ τὸ γεῦμα, κατὰ τὴ συνήθεια του, φλυάρησε καὶ γέλασε σὰν νὰ μὴν εἶχε τίποτα συμβῆ.

Μετὰ τὴν παράδοση, ὅταν ὁ καθηγητὴς ποὺ μᾶς ἔκανε μάθημα στὸ σπίτι ἔφυγε, ντρεπόμουν νἀντικρύσω τὸν ἀδελφό μου. Πῆρα λοιπὸν τὰ τετράδιά μου καὶ διευθύνθηκα βιαστικὸς πρὸς τὴν πόρτα. Κι' ὅπως περνοῦσα ἐμπρὸς ἀπ' τὸ Βολόντια, παρ' ὅλη τὴ μεγάλη μου ἐπιθυμία νἀγαπήσουμε, κατέβασα τὰ μοῦτρα κι' ἔκανα τὸ θυμωμένο.

Τὴν ἴδια στιγμὴ ὁ ἀδελφός μου σήκωσε τὸ κεφάλι καὶ μὲ κοίταξε λέγοντας:

—Ἀγαπητέ μου Νῖκο, τὸ μάλωμά μας ὡς ἐδῶ εἶναι ἀρκετό. Ἂν σοῦ προξένησα λύπη, συγχώρεσέ με.

Καὶ μοῦ ἄπλωσε τὸ χέρι.

Ἕνας κόμπος μοῦ ἔσφιγγε τὸ στῆθος, μοῦ ἔκαβε τὴν ἀναπνοὴ κι' ἀνεβαίνοντας ὁλοένα μ' ἔπνιγε στὸ λαιμό. Αὐτὸ τὸ συναίσθημα δὲ βάσταξε παρὰ ἕνα δευτερόλεπτο. Δάκρυα μοῦ ἀνέβηκαν στὰ μάτια κι' αἰσθάνθηκα ἕνα βάρος νὰ φεύγη.

— Συχώρεσέ με, Βολόντια, τοῦ εἶπα καὶ τοῦ ἔσφιξα μ' ἀγάπη τὸ χέρι...

(Παράφραση). ΚΑΛΛΙΟΠΗ Σ. ΚΟΡΔΟΠΑΤΗ

Η ΓΑΛΑΖΙΑ ΜΑΜΜΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ HENRI JEANNE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Καὶ τώρα ἕνας φωτοστέφανος, ποὺ αἰσθανόταν τὴ θερμότητά του, ἔλαμπε γύρω στὸ κεφάλι του!

— Γρήγορα!.. Μιὰ πετσέτα βρεμμένη!.. Μιὰ κουβέρτα! οὔρλιαζε ὁ Τρινολά.

Ὁ ποιητὴς ὅμως, χωρὶς νὰ τὰ χάση καθόλου, ἔκαμε γρηγορώτερα: Ἔβγαλε τὰ μαλλιά του καὶ τὰ πέταξε ὅλα στὸ τζάκι ν' ἀποκαοῦν.

Ὤ, τί ἔκπληξη! Φοροῦσε περρούκα! Ὁ μαλλιαρὸς αὐτὸς ποιητὴς ἦταν... ὁλωσδιόλου φαλακρός!

Πρῶτος ὁ Φιλμάκης ἔβαλε τὰ γέλια κι' ἄρχισε τὶς κοροϊδίες:

— Φτηνὰ τὴ γλυτώσατε, κύριε Τυχικέ!.. Γιὰ φαντασθῆτε ἂν δὲν εἴχατε τὴν τύχη νἄσαστε... γουλί! Θὰ καιγόταν ὅλο σας τὸ κεφάλι μὲ τὸ μυαλό σας μαζί!.. Τί ἀλλοιώτικος ὅμως ποὺ εἴσαστε χωρὶς μαλλιά!

Μὰ κι' οἱ ἄλλοι ἠθοποιοί, μπροστὰ στὴν ἀπροσδόκητη ἐκείνη φαλάκρα, ἦταν ἀδύνατο νὰ κρατήσουν τὰ γέλια.

Ὁ κακόμοιρος ὁ ποιητής! Τί ἀκριβὰ ποὺ πλήρωσε τὴ σωτηρία τοῦ σενάριου!

Ἂν μάθαινε τώρα κι' ἡ κυρία Ρωξάνη πῶς ἦταν ψεύτικο τὸ λαμπρὸ ἐκεῖνο στολίδι, τὸ σημάδι τῆς ποιητικῆς του ἀξίας — ἡ κόμη! — ὤ, ἦταν ἱκανὴ καὶ νὰ τὸν πάψη ἀπὸ γραμματέα της. Ἀλλὰ τί νὰ κάμῃ; Πῆρε τὴν καπελλαδούρα του καὶ τὴ φόρεσε ὡς τ' αὐτιά.

— Καλὰ κάματε, τοῦ εἶπε ὁ Φιλμάκης, μὴ συναχωθῆτε. Γλυτώσατε τὸ κάψιμο, νὰ γλυτώσετε καὶ τὸ κρύωμα.

— Φτάνει! τὸν ἔκοψε αὐστηρὰ ὁ Τρινολά. Τώρα πρέπει νὰ ἰδοῦμε τί θὰ κάμουμε.

— Σᾶς εἶπα! ἀποκρίθηκε ὁ Φιλμάκης, Ἐγὼ δὲν παίζω τὸ ρόλο. Θὰ τὸν παίξῃ ὁ Ρίρης κατὰ διδασκαλία δική μου.

Συζήτησαν, φιλονείκησαν, θύμωσαν, φοβέρισαν, παρακάλεσαν, — τίποτα! Ὁ Φιλμάκης ἔμεινε ἀνένδοτος. Στὸ τέλος εἶπε:

—Παραιτοῦμαι καὶ σᾶς ἄφίνω γειά! Θὰ πάω μόνος μου στὴν κυρία Ἀνεμώνη νὰ τῆς ὑποβάλω τὴν παραίτησή μου καὶ νὰ τῆς πῶ πῶς τὴν ὀφείλει ἀποκλειστικὰ στὴ μεγάλη διπλωματία τοῦ κ. Τυχικοῦ. Θὰ εὐχαριστηθῇ τόσο πολύ, ὥστε θὰ τοῦ χαρίση καινούργια περρούκα!

Ὁ ποιητὴς χλώμιασε. Θὰ τὴν εἶχε πολὺ ἄσχημα ἂν αὐτὸ τὸ διαβολόπαιδο πραγματοποιοῦσε τὴν ἀπειλή του. Κι' εἶδε πῶς δὲν εἶχε νὰ κάμῃ ἄλλο παρὰ νὰ ὑποκύψη στὴν... τυραννία.

— Καλά, καλά, ψιθύρισε. Τὸ κάτω-κάτω τί μὲ νοιάζει ἐμένα; Μήπως εἶναι δικό μου τὸ ἔργο;.. Νὰ ἰδοῦμε ὅμως τί λέει κι' ἡ κυρία Ἀνεμώνη ποὺ βάζει τὴν ὑπογραφή της...

— Ὥστε σὺ δέχεσαι τοὺς ὅρους μου! φώναξε θριαμβευτικὰ ὁ Φιλμάκης.

—Ἐγώ... ἐγώ... ἀλλὰ τί ὠφελεῖ;

Ὁ Τρινολὰ τότε βρῆκε μιὰ λύση.

— Ξέρετε τί νὰ κάμετε; εἶπε στὸν ποιητή. Πάρτε μαζί σας τὸ Φιλμάκη.

«Τὰ μαλλιὰ τοῦ κ. Τυχικοῦ εἶχαν πιάσει φωτιά».
(Σελ. 547, στ. γ'.)

κη, νὰ μιλήσῃ αὐτὸς· ὁ ἴδιος στὴν κυρία Ἀνεμώνη. Ἐλπίζω νὰ τὴν πείσῃ ὅπως ἔπεισε καὶ μᾶς.

— Καλὴ ἰδέα! ἔκαμε μὲ ἀνακούφιση ὁ κ. Τυχικός. Μόνο πού...

Σώπασε, ἀλλὰ ὁ Τρινολὰ κατάλαβε τὴ σκέψη του. Καὶ γυρίζοντας στὸ Φιλμάκη, τοῦ εἶπε σοβαρά:

— Πρόσεξε ὅμως! Στὴν κυρία Ἀνεμώνη δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ πῇς πῶς ἔρριξες τὸ χειρόγραφο στὴ φωτιὰ καὶ πῶς ὁ κ. Τυχικός...

— Οὔτε λέξη γι' αὐτά! ὁπσοχέθηκε μεγαλόψυχα ὁ μικρός.

Ἔτρεξε ἀμέσως, βρῆκε τὸ Ριρὴ ποὺ τὸν περίμενε, τοῦ εἶπε πῶς θὰ φεύγε γιὰ λίγο, τὸν παρέδωσε στὸ Γυριστὴ νὰ τὸν προσέχῃ καὶ ξαναγύρισε στὸν κ. Τυχικό, ποὺ εἶχε ἀνεβεῖ κιόλα στὸ αὐτοκίνητό του.

—Ἐμπρός!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

Τὸ μυστικὸ τῆς μίστρες-Κέττυ

Τὸ αὐτοκίνητο ἔτρεχε σὲ μιὰ θαυμάσια ἐξοχή. Ὁ κ. Τυχικός, χωρὶς περρούκα, αἰσθανόταν κρύο στὸ κεφάλι καὶ κάθε τόσο φτερνιζόταν. Ἐπρόβλεπε συνάχι δυνατὸ κι' ἦταν δύσθυμος. Ὁ Φιλμάκης ὅμως, εὔθυμότατος, δὲν ἔπαυε νὰ τοῦ μιλᾷ, νὰ τὸν ρωτᾷ καὶ νὰ τὸν ἀναγκάζῃ νὰ τοῦ ἀποκρίνεται.

— Εἶναι μακριά;

— Κοντὰ στὴ Νίτσα... πρὶν ἀπὸ τὶς Κάννες...

— Ἀ! σ' ἀκροθαλάσσι;

— Μάλιστα!

— Κάθεστε σὲ ξενοδοχεῖο;

— Σὲ βίλλα! Πὲς καλύτερα σὲ πύργο!

— Σὲ πύργο; στὴν Κυανῆ Ἀκτή; Καλοπερνᾶ, βλέπω, ἡ κυρία Ρωξάνη Ἀνεμώνη.

— Μὰ δὲν εἶναι δικός της ὁ πύργος. Μᾶς φιλοξενεῖ μιὰ φίλη της.

— Χμ! κατάλαβα! Θάχῃ παρὰ μὲ οὐρὰ ἡ φίλη αὐτή...

— Ἐννοεῖται! Εἶναι μιὰ πλουσιώτατη Ἀμερικανίδα, ἡ μίστρες Κέττυ.

— Δολλάρια δηλαδὴ μπόλικα. Τὰ συγχαρητήριά μου, κύριε Τυχικέ!

— Μπά! ἐμεῖς τῆς κάνουμε τιμὴ ποὺ καθόμαστε στὸ σπίτι της καὶ γράφουμε ἀριστουργήματά μας.

— Τί λόγος!..

Ἡ συνομιλία σταμάτησε. Ψυχρός, ὁ ποιητὴς βυθίστηκε στὶς σκέψεις του, μὰ κι' ὁ Φιλμάκης στὶς δικές του... Τὸ αὐτοκίνητο ἔτρεχε. Πέρασε βουνά, λαγκάδια, ποτάμια, χείμαρρους, χωριά. Ἐπιτέλους βγῆκε ἀπ' τὴν κοιλάδα καὶ πῆρε τὸν παραθαλάσσιο δρόμο. Ἀριστερὰ ἁπλωνόταν χρυσογάλανη ἡ Μεσόγειος. Δεξιά, βίλλες καὶ περιβόλια. Ἦταν τὰ περίχωρα τῆς Νίτσας.

— Νὰ ὁ πύργος τῶν Βράχων, εἶπε ὁ κ. Τυχικός, ἐνῶ τὸ αὐτοκίνητο ἔμπαινε, ἀπὸ μιὰ μεγάλη καγγελόπορτα, σὲ μιὰ δεντροστοιχία ἀπὸ φοίνικες.

— Ἐσὺ τώρα θὰ παρουσιαστῆς στὴν κυρία Ἀνεμώνη μονάχος σου. Κι' ἐλπίζω νὰ τὰ καταφέρῃς. Ἐγώ, στὸ μεταξύ, θὰ πάω νὰ... συγυριστῶ λιγάκι. Καὶ θάρθω...

— Τὴν ὥρα ποὺ ἡ κυρία Ἀνεμώνη θάχῃ πιὰ πειοθῇ! συμπλήρωσε εὔθυμα ὁ Φιλμάκης.

Τὸ αὐτοκίνητο σταμάτησε, ὁ μικρὸς πήδησε κάτω.

— Πάω νὰ τὴ βρῶ... Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ μὲ συνοδεύσης... Ὀρεβουὰρ σὲ λίγο.

Κι' ἄρχισε νὰ τριγυρίζῃ μέσα στὸ θαυμάσιο ἐκεῖνο περιβόλι τοῦ πύργου ὅπου δὲν μποροῦσε νὰ κατοικοῦν παρὰ ἄνθρωποι εὐτυχισμένοι... Ἔτσι συλλογιζόταν ὁ μικρὸς ἠθοποιός. Φανταστῆτε ὅμως τὴν ἔκπληξή του ὅταν βρέθηκε ἔξαφνα μπροστὰ σὲ μιὰ νέα κυρία, ξανθή, ποὺ φοροῦσε μαῦρα καί, καθισμένη σὲ μιὰ ψάθινη πολυθρόνα, σήκωνε στὸν οὐρανὸ μάτια δακρυσμένα!

Ἔτσι εὐτυχισμένη ἦταν λοιπὸν οἱ ἄνθρωποι ποὺ κατοικοῦσαν σ' ἐκεῖνο τὸν παράδεισο;

Κι' ὅμως, ναί. Ἡ μίστρες Κέττυ, ἡ νοικοκυρὰ τοῦ Πύργου τῶν Βράχων, δὲν ἦταν καθόλου εὐτυχισμένη. Ἡ πένθιμη φορεσιά της ἁρμονιζόταν μὲ τὸ μελαγχολικό της πρόσωπο καὶ τὴ θλιμμένη της ψυχή. Κι' ἂν καθόταν στὴν ἐρημιὰ ἐκείνη, τὸ ἔκανε μόνο γιὰ νἆναι ἀπομονωμένη καὶ νὰ μπορῇ νὰ κλαίῃ ἐλεύθερα...

«—Ὥστε σὺ δέχεσαι τοὺς ὅρους μου!» φώναξε ὁ Φιλμάκης (Σελ. 557, στ. γ'.)

Ἀμέσως τὸ κατάλαβε ὁ Φιλμάκης, καὶ λυπήθηκε μὲ τὴν καρδιά του τὴ νέα ἐκείνη κυρία καὶ τὴ συμπάθησε.

Τὴν κοίταζε τώρα ἀπὸ μακριά. Ἕνα βιβλίο ποὺ εἶχε πάρει μαζί της, γιὰ πρόφαση βέβαια ἂν τὴν ἔβλεπε κανένας ἐκεῖ μονάχη, ἦταν ἀφημένο στὰ γόνατά της. Τὰ ὑγρά της μάτια φαινόνταν προσηλωμένα στὶς πρασινάδες ποὺ τὴν περικύκλωναν· φαινόταν πὼς ἐκεῖνο ποὺ κοίταζαν πραγματικῶς δὲν ἀνῆκε στὸν ὁρατὸ κόσμο...

Ὤ, τί θλιβερὴ ποὺ θάταν τώρα ἡ ἀνάμνησή της! Ἄξαφνα, τὰ λευκά της χέρια σκέπασαν τὸ πρόσωπό της καὶ λυγμοὶ ἀπότομοι ἔσεισαν τὸ κορμί της. Νικημένη, παραδινόταν στὴ θλίψη της. Τῆς ξέφυγε μάλιστα καὶ μιὰ κραυγή:

«Θέ μου!.. γιατὶ ζῶ ἀκόμη;»

Καθὼς ἔκλαιγε ἔτσι, ἄκουσε ἄξαφνα δυὸ παιδικὰ χέρια ποὺ προσπαθοῦσαν νὰ λύσουν τὰ δικά της, σταυρωμένα πάνω στὰ μάτια της, καὶ μιὰ παιδικὴ φωνὴ ποὺ τὴ ρωτοῦσε μὲ συγκίνηση:

— Γιατί κλαῖτε, κυρία;

Ἡ μίστρες Κέττυ τρόμαξε, κατέβασε τὰ χέρια της, καὶ τότε εἶδε μπροστά της ἕναν ἀστεῖο ἀνθρωπάκο, ποὺ τὴν κοίταζε μὲ μάτια γεμάτα συμπόνια.

Ὤ, ἂν ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἔβλεπαν τὸ Φιλμάκη οἱ θαυμαστές του, βέβαια δὲν θὰ τὸν ἀναγνώριζαν. Δὲν ἦταν πιὰ ὁ μικρὸς ἠθοποιός, ὁ ἀστεῖος, ὁ καραγκιόζης. Ἦταν τὸ παιδὶ τὸ εὐαίσθητο, τὸ τρυφερό, ποὺ ἡ καρδιά του αἰσθάνεται τοὺς μητρικοὺς πόνους καὶ ποὺ τὰ τρυφερὰ δάχτυλά του εἶναι τὰ μόνα κατάλληλα γιὰ νἀγγίσουν κάποιες πληγές.

Γι' αὐτὸ δὲν μπόρεσε νὰ κρατηθῇ ὅταν εἶδε τὴ μίστρες Κέττυ νὰ κλαίῃ. Τὸ θέαμα αὐτὸ τὸν συγκίνησε βαθιά, τὸν ἀναστάτωσε. Τὸ κίνημά του ἦταν ἀγνὸ καὶ αὐθόρμητο. Μὲ τὶς μύτες τῶν ποδιῶν πλησίασε τὴν κυρία. Καί, χωρὶς νὰ σκεφθῇ τίποτα, τῆς ἔκαμε κείνη τὴν ἐρώτηση.

Στὴν ἀρχή, ἡ μίστρες Κέττυ κοίταξε τὸ μικρὸ σὰν ἀφηρημένη. Ἔπειτα, μὲ παράφορο κίνημα, τὸν ἔπιασε ἀπὸ τοὺς ὤμους καὶ τὸν τράβηξε κοντά της. Ἀλλὰ ἡ λάμψη τῶν ματιῶν της ἔσβυσε σχεδὸν ἀμέσως καί, τὸ ἴδιο ἀσυναίσθητα, τὰ χέρια της ξεσφίχθηκαν κι' ἀπώθησαν ἐλαφρὰ τὸ παιδί, ἐνῶ ἕνας στεναγμὸς ξέφευγε ἀπὸ τὸ στῆθος της.

—Ποιὸς εἶσαι, μικρέ μου; τὸν ρώτησε μὲ ταραγμένη φωνή.

Ἡ ἀπάντηση τοῦ μικροῦ ἠθοποιοῦ ἦταν πολὺ ἀνώτερη ἀπὸ τὴν ἡλικία του:

— Εἶμαι ὁ Φιλμάκης... Ἀλλὰ ποτὲ δὲ λυπήθηκα ὅσο σήμερα, ποὺ δὲν εἶμαι κάποιος ἄλλος... κάποιος ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ σᾶς παρηγορήσῃ καλύτερ' ἀπὸ μένα!

Ἡ μίστρες Κέττυ ἀνατρίχιασε!

— Μὰ δὲ χρειάζεται μαντεία, ἔξακολούθησε ὁ μικρὸς ἠθοποιός. Κάματε πρῶτα νὰ μὲ φιλήσετε κι' ἔπειτα δὲ θέλατε πιά. Γιατί; Τὸ ξέρω, τὸ κατάλαβα, καί, χωρὶς νὰ εἶμαι καθόλου πειραγμένος, πρέπει νὰ σᾶς ζητήσω συγγνώμη ποὺ ἔπεσα τόσο ἀδέξια στὴ μέση τοῦ ὀνείρου σας. Σᾶς ξύπνησα...

Μ' αὐτὰ τὰ λόγια ἡ μίστρες Κέττυ συγκινήθηκε τόσο, ποὺ ξανατράβηξε κοντά της τὸ παιδὶ κι' αὐτὴ τὴ φορὰ τὸ φίλησε. Ἀλλ' ἀμέσως κι' ἄλλος στεναγμὸς φούσκωσε τὸ στῆθος της.

—Ἀφήστε με νὰ φύγω, κυρία, εἶπε ὁ Φιλμάκης καὶ τραβήχτηκε μόνος του. Ἂν ἤμουν μάγος, θἄξερα σὲ τί θἄπρεπε τώρα νὰ μεταμφιεσθῶ... Μὰ δὲν εἶναι δυνατὸ... τί κρῖμα! Αὐτὰ γίνονται μόνο στὸν κινηματογράφο...

Σιγὰ-σιγά, τῆς πῆρε τὸ χέρι καὶ τῆς τὸ φίλησε. Ἔπειτα πισωπατώντας, γύρισε στοὺς θάμνους ἀπ' ὅπου εἶχε βγεῖ.

— Ξανακοιμηθῆτε! τῆς εἶπε τρυφερά. Καὶ στέλνοντάς της μὲ τὰ δυό του χέρια ἀπὸ ἕνα φιλί, χάθηκε.

Τότε ἡ μίστρες-Κέττυ ἀφίνοντας τὸ κεφάλι της νὰ γείρῃ στὸ στῆθος της, ψιθύρισε μελαγχολικά:

—Ἔχει δίκιο. Αὐτὸ εἶναι τὸ καλύτερο.

Τί νὰ ἐννοοῦσε ἄραγε; Κι' αὐτὸ μόνον ὁ Φιλμάκης θάταν ἱκανὸς νὰ τὸ μαντέψῃ.

«Τὴν καϋμένη τὴν κυρία! συλλογιζόταν αὐτὸς καθὼς πήγαινε. Τί κάνει λοιπὸν κοντά της ἡ Ρωξάνη Ἀνεμώνη; Ἀκόμη δὲν κατάλαβε τὸ μυστικό της; Ἐγὼ δὲν εἶχ' ἀνάγκη νὰ τὴν κάμω νὰ μοῦ τὸ πῇ...»

Ὁ κ. Τυχικὸς εἶχε ἀνεβεῖ στὴν κάμαρά του ἀπὸ τὴ σκάλα τῆς ὑπηρεσίας. Κλειδώθηκε κεῖ-μέσα, κι' ἡ πρώτη του δουλειὰ ἦταν νὰ σταθῇ μπροστὰ στὸν καθρέφτη.

—Ὡραῖος νέος ἔγινα! εἶπε μελαγχολικά, κοιτάζοντας τὸ φαλακρό του κεφάλι καὶ τὸ χλωμό του πρόσωπο· καὶ τώρα, πῶς θὰ ξαναγίνω ὅπως ἤμουν; Ἄχ, τὸ παλιόπαιδο, δουλειὰ ποὺ μοῦ κατάφερε!..

(Ἀκολουθεῖ) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

[Ἴδε Ἀποτελέσματα στὴ σελ. 562]

Ἀπὸ τὸ ἄνοιγμα τοῦ βράχου

Στὴν Κυανῆ Ἀκτὴ κάτω ἀπό τ' ὁλόγιομο φεγγάρι

Διαπλασοπούλες στὴν ἀμμουδιὰ τῆς Βουλιαγμένης

ΔΙΚΗΓΟΡΙΝΑ
Πρῶτο Βραβεῖο στὴ Μεγάλη Τάξη

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΜΙΑ ΩΡΑΙΑ ΓΙΟΡΤΗ

Ἀγαπητοί μου,

Σ ΤΟΝ Παρνασσό, τὸ περασμένο Σάββατο, γιορτάστηκε ἡ Ὀγδοηκονταετηρίδα τοῦ Δημητρίου Γρ. Καμπούρογλου. Τὴν ἴδια μέρα, ἐδῶ κι' ὀγδόντα χρόνια—14 Ὀκτωβρίου 1852—γεννιόταν στὴν Ἀθήνα ὁ μεγάλος αὐτὸς «ἀθηναιογράφος», ἢ νὰ πῶ καλύτερα, τὴν ἴδια νύχτα, μιὰ νύχτα ἱστορική, ἐξαιτίας μιᾶς φοβερῆς θύελλας ποὺ γκρέμισε μιὰ κολόννα ἀπ' τὸ ναὸ τοῦ Ὀλυμπίου Διός. Ναί, μὲ μιὰ τέτοια «διοσημία» κυριολεκτικὰ πιὰ ἦρθε στὸν κόσμο ὁ Καμπούρογλους. Καὶ γι' αὐτὸ ὁ ποιητὴς τῆς Δροσίνης τοῦ ἔστειλε ἀπὸ τὴν Κηφισιὰ τηλεγραφικῶς αὐτὸ τὸ χαριτωμένο ἐπίγραμμα:

Τὴ μέρα ποὺ γεννήθηκες
γκρεμίστηκε ἡ κολόννα.
Στὴ θέση της στυλώθηκες —
θὰ φτάσῃς τὸν αἰῶνα!

Κι' ἀλήθεια, ὁ θαλερὸς αὐτός, ὁ ζωηρός, ὁ ἀεικίνητος, ὁ ἀκούραστος ὀγδοηντάρης φαίνεται πὼς θὰ φτάσῃ τὸν αἰῶνα καὶ θὰ τὸν περάσῃ. Καθόλου ἀπίθανο, στὴν ἴδια σάλα τοῦ Παρνασσοῦ, νὰ γιορταστῇ μιὰ μέρα τοῦ 1952 κι' ἡ Ἑκατονταετηρίδα του. Κι' ὁ Καμπούρογλους νὰ εἶναι πάντα ἐκεῖ καί, ὕστερ' ἀπὸ τοὺς λόγους τῶν πανηγυριστῶν του, ν' ἀνεβῇ στὸ βῆμα ὅπως καὶ προχτές, γιὰ νὰ δείξῃ, καθὼς εἶπε, πὼς εἶναι ζωντανὸς «κι' οἱ λόγοι ποὺ ἀκούστηκαν δὲν μοιάζουν μ' ἐκείνους ποὺ ἐκφωνοῦνται σὲ ἄλλες περιστάσεις...»

Ἡ γιορτὴ στὸν Παρνασσὸ ἦταν ἀληθινὰ ὡραία. Ἡ σάλα, ὁ ἐξώστης, οἱ διάδρομοι, πλημμύρισαν ἀπὸ κόσμο ὅσο ποτέ. Πρῶτος ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, Ἀκαδημαϊκός, μίλησε γιὰ τὸ ἱστορικὸ ἔργο τοῦ συναδέλφου του καὶ προπάντων τὸ σχετιζόμενο μὲ τὶς παλιὲς ἀθηναϊκὲς ἐκκλησίες. Γενικὰ γιὰ τὸ ἱστορικὸ τοῦ ἔργου μίλησαν κατόπι ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Γ. Σωτηρίου κι' ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Ν. Βέης. Κατόπι τὸν χαραχτήρισα κι' ἐγὼ μὲ λίγα λόγια σὰ θεατρικὸ συγγραφέα καὶ σὰ μυθιστοριογράφο ἐμπνευσμένο πάντα ἀπὸ τὴν ἀγαπημένη του Παλιὰ Ἀθήνα. Πλατύτερα, γιὰ ὅλο του τὸ λογοτεχνικὸ ἔργο—ποιήματα, διηγήματα, θρύψαλα κτλ. μίλησαν οἱ κριτικοὶ κ.κ. Ἰ. Ζερβὸς καὶ Μαρῖνος Σιγούρος. Καὶ τέλος ὁ κ. Ἀχ. Κύρου, διευθυντὴς τῆς «Ἑστίας», μίλησε γιὰ τὸ δημοσιογράφο καὶ τὸν ἄνθρωπο. Οἱ ὁμιλητὲς μοιράστηκαν, βλέπετε, τὰ θέματα. Καὶ σύντομοι ὅλοι, γλαφυροί, εὐγλωττοι, εὐφυολόγοι, κράτησαν δυὸ σχεδὸν ὧρες ἀδιάπτωτο τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κόσμου ποὺ τοὺς καταχειροκρότησε. Ἀλλὰ τὰ πιὸ ζωηρὰ καὶ παρατεταμένα χειροκροτήματα ἀκούστηκαν ὅταν ἀνέβηκε στὸ βῆμα ὁ Καμπούρογλους γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ. Σᾶς εἶπα παραπάνω πῶς ἄρχισε. Καὶ τελείωσε ἔτσι: «Ὅταν μ' ἐξέλεξαν Ἀκαδημαϊκό, εἶδα πὼς ὑπάρχει σ' αὐτὸν τὸν κόσμο καὶ Ἀναγνώρισις. Σήμερα βλέπω πὼς ὑπάρχει καὶ Εὐτυχία». Κι' ἀλήθεια, ὁ συγγραφέας φαινόταν πολὺ-πολὺ εὐτυχισμένος γι' αὐτὴ τὴν ὡραία γιορτὴ ποὺ τοῦ ἔκαμαν οἱ φίλοι του, οἱ θαυμαστές του, καὶ ποὺ προκάλεσε τὴν αὐθόρμητη συμμετοχὴ τόσου κόσμου κι' ἐδῶ καὶ παντοῦ. Ἀναρίθμητα εἶναι τὰ συγχαρητήρια ποὺ ἔλαβε ὁ Καμπούρογλους ἀπὸ Πανεπιστήμια, Ἀκαδημίες, σοφούς, λογοτέχνες, δικούς μας καὶ ξένους.

Μὲ ἰδιαίτερη χαρὰ καὶ συγκίνηση συμμετέχει κι' ἡ «Διάπλασις». Ὁ Καμπούρογλους στάθηκε ἕνας ἀπὸ τοὺς πρώτους της συνεργάτες καὶ τοὺς πιὸ ἀγαπημένους της φίλους. Στοὺς παλιούς της τόμους θὰ βρῆτε πλῆθος διηγηματάκια του. μῦθους, παραμύθια, ποιήματα. («Ἡ Γρηὰ μὲ τὸ καλάμι» ἔχει μείνει ἱστορική!) Ἀλλὰ καὶ σὲ νεώτερους θὰ συναντήσετε συχνὰ τὴν ὑπογραφὴ *Δ. Γρ. Κ.* κάτω ἀπὸ ἕξοχα ἱστορικὰ διηγήματα καὶ σοφὰ κι' ἐξυπνότατα Θρύψαλα. Λίγοι στὴν τόπο μας ἐργάστηκαν ὅσο ὁ συγγραφέας τῆς «Ἱστορίας τῶν Ἀθηνῶν», τῶν «Μνημείων», τῆς «Νεράϊδας τοῦ Κάστρου» καὶ τῆς «Κυρα-Τρισεύγενης». Ἀλλὰ ἐκτὸς ἀπὸ τὸ μεγάλο, τὸ πολύτιμο, τὸ πολύτομο καὶ ποικιλώτατο αὐτὸ ἔργο, εἶναι κι' ὁ ἴδιος ὁ συγγραφέας, ὡς ἄνθρωπος, ἕνα λαμπρὸ παράδειγμα γιὰ τοὺς νέους. Αὐτὸ ἐτόνισε στὸν ὡραῖο του λόγο κι' ὁ κ. Ἀχ. Κύρου. Ὁ Καμπούρογλους. ἀνάμεσα στοὺς λογίους τῆς ἐποχῆς του — μὰ καὶ κάθε ἐποχῆς—ξεχωρίζει πρῶτα-πρῶτα γιὰ τὴ μεγάλη του καλοσύνη καὶ ψυχικὴ εὐγένεια. Δὲν γνωρίζει καὶ δὲν ἐγνώρισε ποτὲ τί θὰ πῇ φθόνος, ἔχθρα, μνησικακία. Δὲν ἔβλαψε ποτὲ κανένα καὶ πάντα συγχώρησε ἐκείνους ποὺ τὸν ἔβλαψαν. Προθυμότατα βοήθησε κάθε νέο ποὺ ζήτησε τὴ βοήθειά του. Δὲν ἄφησε, ἀκόμα, νὰ τὸν καταβάλῃ καμμιὰ δυσμένεια τῆς τύχης καὶ καμμιὰ ἀναποδιὰ τῆς ζωῆς. Διατήρησε τὴν ἐργατικότητά του, τὸ ζῆλο του, τὴν ὄρεξή του, τὴν εὐθυμία καὶ τὴν παιδική του ψυχὴ ὥς τὰ γεράματα. Ὀγδοηντάρης σήμερα, εἶναι ὁ πιὸ ζωηρὸς κι' ὁ πιὸ εὔθυμος τῆς παρέας. Φαίνεται πιὸ νέος κι' ἀπὸ τοὺς νέους. Οἱ γέροι συνήθως γρινιάζουν. Ὁ Καμπούρογλους λέει ἀστεῖα, γελάει, τραγουδάει. Γέρος ἄνθρωπος, ἀκμαῖος, κάνει ἀκόμα πεζοπορίες μεγάλες. Οἱ σύντροφοί του, νεώτεροι, κουράζονται. Αὐτὸς ποτέ. Κι' εἶναι: αἰσιόδοξος, τὰ βλέπει ὅλα ρόδινα, πιστεύει στὸ μέλλον κι' εἶναι βέβαιος πὼς θὰ ζήσῃ ὥς νὰ τυπώσῃ καὶ τὰνέκδοτα ἔργα του καὶ νὰ κάμῃ τὰ βιβλία του σωστὰ ἑκατό. Τί καλύτερο παράδειγμα γιὰ τοὺς νέους παρ' αὐτὴ ἡ ζωή, αὐτὸς ὁ χαρακτήρας, αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος: Ὅσοι μποροῦν, ἂς τὸν μιμηθοῦν!

Δυστυχῶς, οἱ σημερινοὶ νέοι — οἱ περισσότεροι — ἄλλο δὲν ἔχουν στὸ νοῦ τους παρὰ τὸν ἀθλητισμό. Μ' αὐτὸν νομίζουν πὼς θὰ κάνουν καὶ θὰ φτάσουν τὰ πάντα. Ἂς ρωτήσουν καὶ τὸν Καμπούρογλου πόση γυμναστικὴ ἔκαμε στὴ ζωή του καὶ πόσα ρεκὸρ «κατέρριψε» στοὺς ἀγῶνες... Κι' ὅμως ἔφτασε τὰ ὀγδόντα, θὰ περάσῃ τὰ ἑκατό, ἔχει ἀκόμα ὅλη τὴ χαρὰ τῆς ζωῆς καὶ συμπληρώνει τώρα ἕνα ἱστορικὸ καὶ λογοτεχνικὸ ἔργο ποὺ θὰ ζήσῃ στὸν αἰῶνα. Ἀλλ' αὐτὰ δὲν γίνονται μὲ τὸν ἀθλητισμὸ τοῦ σώματος. Γίνονται μὲ τὸν ἀθλητισμὸ τῆς ψυχῆς, τοῦ πνεύματος, τῆς καρδιᾶς...

Σᾶς ἀσπάζομαι **ΦΑΙΔΩΝ**

ΜΥΘΟΙ ΤΟΥ ΑΙΣΩΠΟΥ

ΑΗΔΟΝΙ ΚΑΙ ΓΕΡΑΚΙ

Ἐτραγούδαγε τ' Ἀηδόνι στὸ κλαράκι
καὶ τὸ ἄρπαξε τὸ ἄγριο Γεράκι·
κλαίει, σκούζει τὸ μικρό: «μὴ μὲ σκω-
[τώνῃς,
κι' ἂν μὲ φᾷς, ἀπὸ τὴν πεῖνα δὲ γλυ-
[τώνεις...
Σὲ σοῦ πρέπουνε πουλιὰ μεγάλα,
ἄσε τώρα ἐμὲ καὶ πιάσε ἄλλα,
κι' εὐγενῆ ὅλ' οἱ ἀνθρῶποι θὰ σὲ εἰποῦνε,
γιατὶ ἂν πάψουν τὸ τραγούδι μου ν' ἀ-
[κοῦνε,
θὰ δακρύσουν ἀπὸ τὴν τρανή τους λύ-
[πη...»
Κι' ἀποκρίθη τὸ Γεράκι: «Αὐτὸ μοῦ
[λείπει:
ἀπ' τὰ χέρια ἐσένα ν' ἀπολύσω
κι' ἄλλα νὰ ζητάω νὰ κυνηγήσω.
Μὴν παρακαλῇς νὰ σὲ γλυτώσω,
μάθε πὼς κουτὸ δὲν εἶμαι τόσο...»

ΒΩΔΙΑ ΚΙ ΑΜΑΞΙ

Βώδια ἔσερναν ἁμάξι
κι' ἔτριζαν οἱ ἄξονές του,
κι' ἀποκρίθηκαν τὰ βώδια
στοὺς τριγμοὺς καὶ στὶς φωνές του:
«Ἐμεῖς κάνουμε τὸν κόπο,
ἐμεῖς φέρνουμε τὸ βάρος,
κι' ὅμως γιὰ φωνὲς καὶ κρότο,
σύ, ἁμάξι, ἔχεις τὸ θάρρος;..»

ΤΟΥΛΑ ΠΑΠΑΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΕΑΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΑΤΥΡΕΣ

ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΣΥΜΠΟΝΙΑ

Εἴτε δική μας δυστυχία, εἴτε ξένη,
κάθε ποὺ θὰν τὴ νοιώσουμε φορά,
τῆς ἔμπνευσης θ' ἁπλώσουμε φτερὰ
σὲ στίχους νὰ τὴν βλέπουμε γραμμένη.

Τί ἄγια εἶν' ἡ ψυχή μας μαθημένη!
Τὴν πιὸ λεπτὴ χορδὴ της τὴ δονεῖ
πόνου κραυγή, λυπητερὴ φωνὴ
ἀπ' ὅποια χείλια δυστυχῆ κι' ἂν βγαίνῃ.

Εὐαίσθητοι τῆς πέννας οἱ ὀπαδοί!
καθένας, ἂν κλαμμένα μάτια δῇ,
σκαρακτικὲς σελίδες θὰ γεμίσῃ!

Εἶν' ἐξυπνο πολύ, κάθε φορά,
μὲ ξένης δυστυχίας τὰ φτερά,
λίγους ἐπαίνους πάλι νὰ κερδίσῃ!..

Οὐράνιο Τόξο (Βάτραχος)

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ

(Βλ. τ' Ἀποτελέσματα στὸ προηγ. φυλλάδιο)

ΤΟ ΧΙΛΙΟΔΡΑΧΜΟ ΒΡΑΒΕΙΟ

— Κορίτσια! Νὰ τὸ ξέρετε! εἶπε ἡ Πόπη χοροπηδώντας. Τὸ βραβεῖο θὰ εἶναι δικό μου.

— Μὰ φυσικά! Ἐσὺ βγαίνεις πάντα ἡ πρώτη, σὲ ὅλα τὰ μαθήματα, ἀπάντησαν οἱ συμμαθήτριές της.

Κι' ἦταν ἀλήθεια. Ἡ Πόπη ἦταν ἡ δυνατώτερη στὴν τάξη της. Μυαλὸ σπιρτόζο καὶ μνήμη κατάπληκτική. Καμάρωνε κι' ἡ ἴδια.

— Φτάνει νὰ διαβάσω μιὰ φορὰ τὸ κεφάλαιο ἀπὸ τὸ βιβλίο, γιὰ νὰ τὸ πῶ ἀπέξω «νεράκι».

Μετὰ τὴν Πόπη ἐρχόταν ἡ Φούλα. Τὴ δεύτερη θέση τὴ χρεωστοῦσε στὴν ἐπιμέλεια καὶ τὴ φιλαμάθειά της. Ἀλλὰ ποτὲ δὲν περνοῦσε τὴν Πόπη. Φέτος ὅμως τὸ ἤθελε πάρα πολύ. Γιατὶ γιὰ πρώτη φορὰ θὰ μοιράζονταν βραβεῖα χρηματικὰ στὶς καλύτερες μαθήτριες. Ἕνας πατριώτης τους εἶχε ἀφίσει μὲ διαθήκη δρισμένο ποσὸν στὴν ἐφορία τῶν σχολείων, γιὰ νὰ δίνωνται κάθε χρόνο χρηματικὰ βραβεῖα,—ἕνα σὲ κάθε τάξη—στὶς μαθήτριες ποὺ ἀρίστευαν. Καὶ στὴν τάξη τους τὸ βραβεῖο ἦταν χιλιόδραχμο. Κι' ἡ Φούλα τὸ λαχταροῦσε. Γιατὶ εἶχε ἀκούσει τὴ μαμμά της ποὺ ἔλεγε ἐμπιστευτικὰ σὲ μιὰ φίλη της:

— Τὸ φόρεμά μου ἔχει τριφτεῖ πάρα πολύ. Ἔχω ἀνάγκη ἕνα καινούργιο. Μὰ ποῦ! Ἔχουμε τόσες ἀνάγκες πιὸ μεγάλες...

Κι' ἡ στοργικὴ κόρη της λογαριάζε πὼς ἂν ἔπερνε τὸ βραβεῖο, θὰ θυσίαζε τὸ ἕνα πεντακοσάρικο γιὰ τὴν ἀγορὰ τοῦ φουστανιοῦ. Τὸ ἄλλο θὰ τὸ κατέθετε στὴν Τράπεζα γιὰ νὰ χρησιμέψῃ ὡς πυρήνας τοῦ μικροῦ κεφαλαίου ποὺ θὰ σχημάτιζε ἀργότερα μὲ τὴν ἐργασία της. Γιατὶ ὁ σκοπός της ἦταν νὰ γίνῃ δασκάλα. Πατέρα δὲν εἶχε οὔτε περιουσία. Ζοῦσε περιορισμένα μαζὶ μὲ τὴ μαμμά της, ἀπὸ τὴ σύνταξη τοῦ πατέρα της.

Μόνος της πόθος τώρα ἦταν ἡ ἀπόκτηση τοῦ βραβείου. Μὰ ἡ Πόπη ἦταν σίγουρη πὼς αὐτὴ θὰ τὸ περνε. Καὶ προφήτευε:

— Κορίτσια! Εἶδα σ' ἕνα κατάστημα μιὰ κασετίνα γιὰ μανικιούρ, τρέλλα! Ρώτησα τὴν τιμή. Πενταπόσιες. Κι' ἔχω στὸ μάτι ἕνα βραχιολάκι ἐπίχρυσο, πολὺ κομψό. Φυσικά, θὰ κοστίζῃ ἄλλα τόσα. Πάει τὸ χιλιάρικο.

— Κι' ἡ μαμμά σου θὰ σ' ἀφίσῃ νὰ το ξοδέψῃς ὅλο;

— Μπά! Καὶ γιατὶ ὄχι; Μήπως δὲν θὰ τὸ ἔχω κερδίσει μὲ τὸν κόπο μου καὶ μὲ τὴν ἄξια μου;

Ἔφθασαν οἱ παραμονὲς τῶν ἐξετάσεων. Στὶς τελειόφοιτες δόθηκε μιὰ ἑβδομάδα γιὰ μελέτη.

—Ἔκτακτα! δήλωσε ἡ Πόπη. Ἔχω ἕξη μέρες ἀνάπαυση. Ἡ μιὰ μὲ φθάνει γιὰ νὰ σᾶς περάσω.

Μὰ ἡ Φούλα δὲ σκεπτόταν ἔτσι. Ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα ρίχτηκε στὴ μελέτη. Μάθαινε καλὰ μιὰ-μιὰ παράγραφο, ἕνα-ἕνα κεφάλαιο, καὶ κάθε μάθημα χωριστά. Ἀκόμα καὶ τὸ βράδυ, ἀφοῦ ἔτρωγαν, αὐτὴ ἔσκυβε πάνω στὸ βιβλίο. Κοντὰ στὸ παράθυρο, ἡ μαμμά της ἀμίλητη ἔπλεκε. Ὅταν κτυποῦσαν ἐννέα, ἡ Φούλα σήκωνε τὸ κεφάλι.

—Εἶναι ὥρα σου νὰ κοιμηθῇς, μαμμάκα.

— Ναί, παιδί μου. Μὴν ἀργήσεις καὶ σύ.

—Ὄχι, μαμμά μου. Μόλις μιὰ ὥρα!

Μὰ ἡ ὥρα περνοῦσε, κι' ἄλλη ἀκολουθοῦσε κι' ἡ Φούλα δὲ σηκωνόταν. Κάποτε τὰ βλέφαρά της μισόκλειναν. Μὰ ἡ σκέψη τῆς μαμμᾶς της, ἡ χαρὰ γιὰ τὴ διπλὴ ἱκανοποίηση ποὺ θὰ τῆς χάριζε, ἔδιωχναν τὸν ὕπνο μακριὰ καὶ τῆς ἔδιναν καινούργιες δυνάμεις.

Κι' ἔφθασε ἡ πρώτη μέρα τῶν ἐξετάσεων. Τὸ ὕψος τῆς Πόπης ἦταν θριαμβευτικό.

— Πῶς τὰ πᾶμε, παιδιά; ρώτησε. Ἔχετε καρδιοχτύπι;

— Καὶ ρωτᾶς; Ἐσύ;

—Ἐγώ; Τί λέτε! Ἀπεναντίας ἔχω μεγάλη χαρά. Μοῦ φαίνεται πὼς βλέπω τὴν κασετίνα στὴν τουαλέττα μου καὶ τὸ βραχιόλι ἀπὸ χέρι μου.

— Κι' ἂν δὲν πάρεις τὸ βραβεῖο; ρώτησε ἡ Λιλή μὲ κάποια δόση κακίας.

—Ἐ! δὲν χάθηκε ὁ κόσμος! Μὰ ποιὰ θὰ τὸ πάρῃ: Ὄχι βέβαια ἐσύ!

Τὸ κτύπημα τοῦ κουδουνιοῦ διέκοψε τὴ συζήτηση. Τὰ κορίτσια κάθησαν στὰ θρανία. Ἤρθε ὁ καθηγητής. Οἱ κόλλες μοιράσθηκαν, τὰ ζητήματα δόθηκαν. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἦχο τῆς πέννας στὸ χαρτί, τίποτα ἄλλο δὲν ἀκούόταν.

Βγῆκαν τ' ἀποτελέσματα. Ποιὰ θὰ τὸ πίστευε; Ἡ σοβαρὴ Φούλα βγῆκε πρώτη. Κατάπληξη γενική. Ἡ Πόπη χλώμιασε. Θυμήθηκε τὸ θετικὸ καὶ πομπώδικο ὕψος της, κι' ἔνοιωσε μιὰ ζήλεια γιὰ κείνην ποὺ τῆς ἄρπαξε τὸ βραβεῖο καί... τὸ βραχιόλι. Μὰ ἡ καλή της καρδιὰ ἐνίκησε. Ἔτρεξε κι' ἀγκάλιασε τὴ νικήτρια.

— Χαλάλι σου, Φούλα μου! Ἐμένα μοῦ χρειαζόταν αὐτὸ τὸ πάθημα γιὰ παραδειγματισμό. Ἔπειτα σὺ καλύτερα θὰ διαθέσῃς τὰ χρήματα ἀπὸ μένα ποὺ θὰ τὰ ξόδευα σὲ περιττά.

— Εὐχαριστῶ, Πόπη. Λυποῦμαι ἂν ἔγινα αἰτία νὰ πικραθῇς. Μὰ ἤταν ἀνάγκη νὰ πάρω τὸ βραβεῖο.

Κι' ἡ μοχθηρὴ Λιλή, ἡ ζηλιάρα, προσθεσε, μὰ χωρὶς κακία αὐτὴ τὴ φορά:

—Ἔχει δίκιο ἡ παροιμία κορίτσια. «Ἄλλοῦ τὰ κακαρίσματα κι' ἄλλοῦ γεννοῦν οἱ κότες».

Νέλλη
Δ' Βραβεῖον— Μεγάλη Τάξις

ΤΡΙΑ ΜΠΟΥΜΠΟΥΚΙΑ

Μιὰ τριανταφυλλιά, γεμάτη ὁλόασπρα τριαντάφυλλα, ποὺ ἔμοιαζαν μ' ἀγνὲς ψυχούλες, βρισκόταν στὴν ἄκρη τοῦ φράχτη κι' ἦταν μιὰ χαρὰ νὰ τὴ βλέπῃ κανείς.

Ἕνα δροσόλουστο πρωΐ, τὴν ὥρα ποὺ ρόδιζε ἡ αὐγούλα, τρία μπουμπούκια ἄνοιξαν δειλὰ-δειλὰ τὰ φυλλαράκια τους, τὸ καθένα χωριστὰ στὸ κλαδάκι του, μὰ τόσο κοντὰ ποὺ φαίνονταν νὰ εἶναι στὸ ἴδιο κλαδί.

Οἱ ὧρες περνοῦσαν καὶ τ' ἄλλα τριαντάφυλλα κοίταζαν μὲ ζήλεια τὰ μπουμπούκια, ποὺ ἄνοιξαν μαζί, νὰ εἶναι τόσο ἀγαπημένα· μὰ κεῖνα δὲν ἔδιναν προσοχὴ στὰ βλέμματα καὶ τὶς φλυαρίες τῶν ἄλλων. Ἤταν εὐτυχισμένα. Οἱ πεταλοῦδες χόρευαν γύρω τους καὶ τ' ἀηδόνι ἀπ' τὴ φωλιά του τραγούδοῦσε γι' αὐτά: «τί γλυκειὰ ποὺ εἶναι ἡ φιλία τῶν ἀγνῶν ψυχῶν».

Μὰ τὸ ἀεράκι ποὺ φυσοῦσε, ἀπομάκρυνε σιγὰ-σιγὰ τὸ ἕνα ἀπ' τ' ἄλλα δυό, χωρὶς αὐτὰ νὰ τὸ νοιώθουν· καὶ τὴν ἄλλη μέρα ποὺ τὸ δροσερὸ ἀεράκι ἔγινε ἄγριος βοριάς, τὰ χώρισε γιὰ πάντα. Τὰ δυὸ τράβηξαν τὰ φυλλαράκια τους καὶ σφίχτηκαν ὅσο μποροῦσαν τὸ ἕνα κοντὰ στ' ἄλλο. Ἔτσι ἀγκαλιασμένα εἶδαν τὸ ξεψύχισμα τοῦ μικροῦ τους φίλου.

Τ' ἄσπρα φυλλαράκια του μάδησαν καὶ τὰ πῆρε ὁ ἀέρας μακριὰ κι' ἔμεινε γυμνὴ ἡ χρυσὴ καρδούλα του μὲ μόνο σκέπασμα τὰ πράσινα φύλλα. Σὲ λίγο ἔσπασε καὶ τὸ κλαδάκι του κι' ἔπεσε στὴ γῆ.

Τ' ἀηδόνι ἀπ' τὴ φωλιά του τραγούδησε λυπημένα: «ἕνας κακὸς βοριὰς ἔφτασε γιὰ νὰ σβύσῃ γιὰ πάντα τὴ γλυκειὰ φιλία».

Μακεδονικὸ Νούφαρο

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Μάριος: — Χθὲς μοῦ συνέβη κάτι τι ποὺ δὲν θὰ μοῦ συμβῇ ποτὲ πιά, οὔτε ἂν ζήσω ἄλλα ἑκατὸ χρόνια!

Νάσος: — Καὶ τί σοῦ συνέβη;

Μάριος: — Νά, χθὲς ἔκλεισα τὰ δεκατέσσερα καὶ μπῆκα στὰ δεκαπέντε!

Δανάη

***

Ἡ Καίτη στὸν μικρό της ἀδελφό:
— Μπέμπη, μοῦ κάνεις μιὰ χάρη;
— Τί;
— Νὰ μοῦ φέρῃς ἕνα ποτήρι νερό.
— Μοῦ κάνεις ὅμως καὶ σὺ πρῶτα μιά;
— Σοῦ κάνω. Τί;
— Νὰ πᾶς νὰ τὸ φέρῃς μόνη σου.

(Γεγονὸς) *Δάμων*

***

Ὁ Δάσκαλος:— Παίρνω ἀπὸ σένα ἑκατὸ δραχμές, ἀπὸ τὸ Γιάννη πενήντα, ἀπὸ τὸν Κώστα εἰκοσιπέντε. Τί θὰ ἔχω;

Ὁ μικρὸς μαθητής: — Πώ, πώ! ἕνα μεγάλο χρέος, δάσκαλε!

Σφίγξ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

(Ἴδε Διάπλασιν τοῦ 1931, φυλ. 34.)

Μεγάλη ἐπιτυχία, παιδιά μου, αὐτὸς ὁ Διαγωνισμός! Ἔλαβα ἕνα πλῆθος φωτογραφίες. Κι' ἀνάμεσα σ' αὐτές, εἶναι τόσο πολλὲς οἱ ὡραῖες, ὥστε βρέθηκα σ' ἀληθινὴ ἀμηχανία γιὰ νὰ διαλέξω τὶς ὡραιότερες· κι' ἀκόμα εἶμαι στενοχωρημένη, γιατὶ ἐνῶ ὅλες αὐτὲς θἄταν δημοσιευσίμες, δὲν μπορῶ νὰ δημοσιεύσω παρὰ μερικές (τῆς *Δικηγορίνας* σ' αὐτὸ τὸ φυλλάδιο, καὶ τὶς ἄλλες στὰ ἑπόμενα.)

Καὶ τί πανόραμα ἡ μεγάλη αὐτὴ συλλογή! Ἀπ' ὅλα βλέπει κανείς Ὡς καὶ Βενετία, ὡς καὶ Ὁλλανδία! Ἐννοεῖται ὅτι ἐπικρατοῦν τὰ ἑλληνικὰ τοπία καὶ προπάντων τὰ θαλασσινά. Δὲν λείπουν ὅμως κι' οἱ σκηνὲς τοῦ ὑπαίθρου σὲ δρόμους χωριῶν, πόλεων ἢ σ' ἐξοχὲς ἀνώνυμες. Μεγάλη ποικιλία τελοσπάντων...

Ποῦ νὰ μιλήσω τώρα χωριστὰ γιὰ τόσες φωτογραφίες! (Κι' οἱ περισσότεροι ἔστειλαν ἀπὸ τρεῖς, ἐλάχιστοι ἀπὸ δυὸ ἢ ἀπὸ μία.) Θὰ ἤθελα πολλὲς στῆλες. Καὶ κατ' ἀνάγκη θὰ περιορισθῶ σ' ἐκεῖνες ποὺ μοῦ ἔκαμαν κάποια ἐντύπωση, εἴτε γιὰ τὸ θέμα, εἴτε γιὰ τὴν ἐκτέλεση. Κι' ἀρχίζω ἀπὸ τὴ Μεγάλη Τάξη, ποὺ περιλαμβάνει φωτογράφους ἀπὸ 15 ἐτῶν κι' ἀπάνω, καθὼς καὶ ὅσους δὲν σημειώνουν ἡλικία, ποὺ σ' αὐτὸν τὸν Διαγωνισμὸ — δὲν ξέρω γιατί—εἶναι πολλοί.

Ἔλαβα καὶ τρεῖς ἀνώνυμες, μὲ τοπία τῆς Τήνου. Καλὲς εἶναι, δὲν μπορῶ ὅμως νὰ τὶς συμπεριλάβω στὸν Διαγωνισμό, ἀφοῦ δὲν ἔχουν οὔτε ὄνομα, οὔτε ψευδώνυμο.

Ἀπὸ τὶς τρεῖς τῆς *Πόνου Δάκρυ* — πολίτικες ὅλες — πιὸ πρωτότυπη καὶ καλὰ ἐκτελεσμένη εἶναι «Οἱ σκιές». Τῆς *Ἐρείκης* καὶ τῆς *Ναΐδος*, — αἰγυπτιακὲς αὐτές,—εἶναι παρίεργες γιὰ τὰ θέματά τους. Π.χ. οἱ πελεκάνοι καὶ οἱ πελαργοί. Ὑστερεῖ ὅμως ἡ ἐκτέλεση. Τῆς *Κυρᾶ Φρασύνης* μόνο ἡ Γαϊδουροκαβαλλαρία μοῦ ἄρεσε. Ἡ δεύτερη εἶναι κοινὴ κι' ἡ τρίτη ἐντελῶς θαμπή.

Τῆς *Ἀσπούλας* ἐνδιαφέρουσες εἶναι μόνο οἱ δυὸ νέες Ὁλλανδέζες. Τοῦ *Χρυσόνειρου* τὸ ἀφογουστάτικο ἀπόγεμα εἶναι ἀληθινὰ μαγευτικό. Πολὺ θαμπὲς κι' οἱ τρεῖς τοῦ *Ἰδανισμοῦ*, ἂν κι' ὁ «δρόμος τῶν Μεστῶν» εἶναι παρμένος μὲ πολὺ γοῦστο. Ἄχ, αὐτὴ ἡ θαμπούρα! «Ἡ Μπεμπέκα ποὺ περιμένει τὸ τόπι» τῆς *Δαναΐδος* θἄταν ἕν' ἀριστουργηματάκι. Ἀλλὰ τόπλωμένα χεράκια τῆς μικρῆς, ὅ,τι δηλαδὴ ἔπρεπε νὰ φαίνεται *καθαρώτερα*, συγχέονται σ' ἕνα ἄσπρο...

Περνῶ ἀπὸ τὶς «γυμναστικὲς» τοῦ *Πρίγκιπος τῶν Ὀνείρων*, τὶς συννεφώδεις—καὶ ὅτανδὲν ἔχουν σύννεφα—τοῦ *Δ. Δαμιανόγλου*, τῆς *Γλακειᾶς Πίκρας*, τῆς *Ξεπεσμένης Λαΐδης*, τοῦ *Πανελληνίου Ὀνείρου*, τῆς *Ροδάνθης*, τῆς *Σαμωτοπούλας*, καὶ τὶς χιώτικες τοῦ *Μαγνήτη*. Καὶ σταματῶ στὶς πολίτικες τῆς *Ἀμαρυλλίδος*. Αὐτὴ ποὺ ἐπιγράφεται «Ὁ πανελλήνιος Πόθος» καὶ παρισάνει τὴν Ἁγιὰ-Σοφιά, ἔχει συγκινητὸ θέμα κι' ἀρκετὰ καλὴ ἐκτέλεση.

Μοῦ ἄρεσε ἐπίσης κι' ἕνα χιώτικο τοπίο τῆς *Ἔρως Ἀρόσου*. Κρῖμα ὅμως νὰ εἶναι τόσο συγκεχυμένο τὸ «Ἀπολειτουργο»— ὁ κόσμος ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὴν ἐκκλησιὰ τοῦ χωριοῦ, ἕνα τόσο ὡραῖο θέμα! Νὰ καὶ μιὰ ἔξοχη δύση τῆς *Ἀγγελικῆς Τριλίβα*. Μὰ κι' οἱ ἄλλες της δυὸ «natures mortes» πολὺ πρωτότυπες.

Τῆς *Δούλης Δωδεκανήσου* ξεχωρίζει ἡ «Ἔξοχή». Τοῦ *Πονεμένου Χαμόγελου* ἡ «Ἐρωνεία τῆς παιδούλας». Τοῦ *Ρηγκολέτου*. «Τὰ παιδιὰ μὲ τὸ γάϊδαρο καὶ τὸ βώδι» (ἡ «Ἀνατολὴ» δεν εἶναι τόσο πετυχημένη). Καὶ τοῦ *Μαρίνου Βέγια*... ὅλα τὰ παιδάκια!

Περνῶ πάλι ἀπὸ τὶς φωτογραφίες τῆς *Ἰνδιάνας* (ὁ «Ἐρημίτης» ἡ καλύτερη, ἀλλὰ θαμπὴ) τοῦ *Βατράχου Νο 11* (νάταν καὶ τὸ σκυλὶ τόσο καθαρὸ σὰν τὰ δέντρα!) τοῦ *Τριατταφυλλένιο Δάκρυ* (ἡ βίλλα μοῦ ἄρεσε πολὺ· ἔχει γοῦστο!) τῆς *Νταΐζης* (ποὺ ἡ καλύτερη εἶναι «Μετὰ τὸ μπάνιο ἀλλὰ ὑπάρχει μιὰ ὄμοια καλύτερη, κι' ἴσως μὲ τὰ ἴδια πρόσωπα, τῆς *Δικηγορίνας*)· τοῦ *Βατράχου Νο 4* (πολὺ ὡραία ἡ «Ἀνατολὴ ἡλίου στὴ Σύρα») τῆς *Ἰζόλδης* (ἡ πιὸ ὡραία ἡ «contre-lumière») τῆς *Αἴγλης* (χαριτωμένες αἱ «Βουτιὲς ἀπ' τὴ μπενζίνα» δηλ. τὴ βενζινάκατο) καὶ σταματῶ στὶς φωτογραφίες τῆς *Παλῃᾶς Ἀθήνας*. Πολὺ τεχνικές. Μόνο τὸ «Χριστουγεννιάτικο Δέντρο» ποὺ εἶναι ἡ πιὸ πρωτότυπη, δὲν φαίνεται καλά. *Κρῖμα!*

Νὰ καὶ μιὰ πολὺ περίεργη φωτογραφία: τοῦ *Ναυτάκι τοῦ Θερμαϊκοῦ*. Ἐπιγράφεται «Ἀπὸ τὴν ἐκδρομὴν τοῦ Ἡρακλέους εἰς Μηχανιώναν» καὶ παριστάνει ἕνα κύκλο ποὺ σχημάτισαν οἱ ἐκδρομεῖς... καθιστοὶ ἢ ξαπλωμένοι· Ἐγὼ δὲν καταλαβαίνω· μπορεῖ νἄναι καὶ κανένα παιχνίδι ποὺ δὲν τὸ ξέρω· ἀλλὰ θὰ τοὺς ἰδῆτε καὶ θὰ μοῦ πῆτε.

Πολὺ καλές, ὡς φωτογραφίες, κι' οἱ τρεῖς τῆς *Μίκυ-Μάους*· προτιμῶ ὡς θέμα τὸ «Πότισμα τῶν Προβάτων». Καὶ τῆς *Μουρσιώτικης Ἀνεμώνης* μὲ τὰ παιδάκια στὴν ἀμμουδιὰ — καὶ τῆς *Μπέλλας Κούκλας* μὲ τὴν... κούκλα — καὶ τῆς *Ἀνοιξιάτικης Βροχούλας* μὲ τὴ «Γαϊδουρακαβαλλαρία» — καὶ τῆς *Μυροβόλου Ἀνδρου* μὲ τὴ «Συζήτηση» τῶν μικρῶν φίλων — καὶ τῆς *Ἀντιγόνης*, πολίτικες κι' αὐτές, μὲ τὰ «Πεῦκα τῆς Χάλκης» — καὶ τῆς *Δροσοπηγῆς* μὲ τὸ ψάρεμα ἀπ' τὴν ψαρόβαρκα — εἶναι ἐπίσης καλὲς φωτογραφίες, ποὺ διακρίνονται ὅμως περισσότερο γιὰ τὰ θέματα παρὰ γιὰ τὴν ἐκτέλεση.

Κι' ἔρχομαι στὶς καλύτερες. Τοῦ *Δουλουδιοῦ τῆς Χαρᾶς* δὲν εἶναι βέβαια ὅλες· μιὰ ὅμως ποὺ ἐπιγράφεται «Ὁ Νόνης δὲν ἀρέσει τὸ πουρὲ του», θὰ μποροῦσε νὰ μεγαλώσῃ καὶ νὰ δημοσιευθῇ στὴ σειρὰ τῶν «Παιδιῶν ἐκ τοῦ φυσικοῦ». Μὰ καὶ ἡ «Λέλα στὸ ἀγαπημένο της δέντρο» δὲν πάει παρακάτω.

Κι' ἡ *Ἰρένα Ἀλεξοπούλου* ἔχει καλὴ μηχανὴ καὶ καλὸ γοῦστο. Κι' οἱ τρεῖς της φωτογραφίες εἶναι ὡραῖες· ἀλλὰ ἐπειδὴ πρέπει νὰ διαλέξω μιά, διαλέγω τὰ γαλιὰ μὲ τὰ παιδάκια («Κοπάδι γάλων»).

Τῆς *Δικηγορίνας* τὶς βλέπετε. Σ' αὐτὴ τὴν Τάξη εἶναι οἱ καλύτερες ἀπ' ὅλες. Ταιριαστὰ τὰ θέματα, μὲ πολὺ γοῦστο διαλεγμένα καὶ μὲ πολλὴ τέχνη ἐκτελεσμένα. Τί σᾶς λέει π. χ. ἡ «Κάτω ἀπ' τ' ὁλόγεμο φεγγάρι» μὲ τὴν ἔξοχη φωτοσκίαση; Ὑποθέσω ὅμως πὼς θὰ σᾶς ἀρέσῃ περισσότερο αὐτὴ μὲ τὶς Διαπλασοπούλες στὴν ἀμμουδιά. Τὰ διαβολάκια! τί ὄμορφα ποὺ στέκονται καὶ τί ἀστεῖα κάνουν τὸ σχῆμα! Χαιρετοῦν βέβαια τὴ *Δικηγορίνα* ποὺ τὶς «ἀπαθανατίζει» μὲ τὴ μηχανή της σὲ μιὰ ξένοιαστη κι' εὐτυχισμένη ὥρα τῆς ζωῆς τους...

* * *

Στὴ Μικρὴ Τάξη οἱ φωτογράφοι μας εἶναι λιγότεροι. Ἀλλὰ μὴ νομίσετε πὼς δὲν ὑπάρχουν ἐπίσης καλοὶ κι' ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς. Μόνο ποὺ ὁ χῶρος δὲν μοῦ ἐπιτρέπει νὰ... ἐνδιατρίψω.

Θὰ περάσω λοιπὸν τὶς φωτογραφίες τῆς *Γαρδένιας*, τῆς *Στιθας*, τῆς *Χαραυγῆς*, τῆς *Χρυσοπηγῆς*, τοῦ *Νικηφόρου Οὐρανοῦ*, τοῦ *Βάσιγκτων*, τοῦ *Παντελῆ Ν. Μωραΐτη*, τῆς *Ἀγνῆς* καὶ τοῦ *Γλυκοχαράγματος*, ποὺ δὲν παρουσιάζουν εἴποτα ἔκπακτο — ἢ τουλάχιστο ποὺ νὰ φαίνεται ἀρκετὰ καθαρὰ — καὶ θὰ σταματήσω λίγο σὲ μερικὲς καλύτερες.

Νά, αὐτὴ ἡ γυναίκα «Στὸν τρύγο», ποὺ χαμογελᾶει κρατώντας ἕνα καλάθι σταφύλια, φαίνεται λάμπρα. Ἐγὼ ὅμως θὰ προτιμοῦσα μιὰ μικρὴ χωριατοπούλα μὲ τὸ καλάθι στὸ κεφάλι...

Ἀπὸ τὶς φωτογραφίες τοῦ *Μπουρεντάν*, μεγαλωμένες καὶ σὲ κάρτ-ποστάλ, μοῦ ἄρεσε μιὰ «Βενετία», ἀλλὰ προπάντων ἕνα ἔξοχο «Ἡλιοβασίλεμα στὴν Κέρκυρα». Εἶναι ἀπὸ τὰ πιὸ καλὰ ἐκτελεσμένα θέματα αὐτοῦ τοῦ Διαγωνισμοῦ, μόνο ποὺ εἶναι κοινό.

Ἀπὸ τὶς πολὺ καλὲς εἶναι κι' οἱ τρεῖς φωτογραφίες τοῦ *Δυσόχαρτου*. Προτιμῶ τὸ «Πρόγευμα στὸ περιβόλι». Ἂν ἦταν λίγο πιὸ καθαρὴ — πιὸ μαλακὴ στὴ φωτοσκίαση— θὰ ἔπαιρνε τὸ πρῶτο.—Ἀκριβῶς τὸ ἴδιο θἄλεγα καὶ γιὰ τὶς φωτογραφίες τοῦ *Παληκαράκι*. Τί ὄμορφο τὸ παιδάκι στὸ γαϊδουρι! Ἀλλὰ οὔτε γαϊδουρι φαίνεται καλά, οὔτε γαϊδουρολάτης.

Μοῦ ἄρεσαν ἀρκετὰ κι' οἱ ἠθογραφικὲς τῆς *Σεμιράμιδος* μὲ τοὺς διαφόρους πλανοδίους, καὶ μάλιστα «Ὁ πλανόδιος κουρέας». Μόνο ποὺ εἶναι θαμπές.

Τοῦ *Μαρμαρωμένου Βασιλιᾶ*, ἀπὸ τὶς τρεῖς, οἱ δυὸ εἶναι κοινότατες. Ὑπάρχει ὅμως καὶ μιὰ ποὺ ξεχωρίζει πολύ: Εἶναι ἕνα χαριτωμένο κοριτσάκι ποὺ στέκεται ἰσορροπημένο ἀπάνω σ' ἕνα πελώριο μπαλλόνι.

Τοῦ *Ἀντωνίου Ἰ. Κόσσυβα*, ποὺ κι' οἱ τρεῖς φωτογραφίες εἶναι ἄρκετὰ καλές, ξεχωρίζει μιὰ βαρκάδα «Στὰ ἥσυχα νερὰ τοῦ Παγασητικοῦ». Καὶ τὸ σύμπλεγμα καλό, κι' ἡ φωτογραφία καθαρώτατη.

Πολὺ καλὴ κι' ἡ βαρκάδα τοῦ *Χρυσοθήρα* ἔχει καὶ ὑποβλητικὸ ὁρίζοντα. Τὸ ἴδιο καὶ τὸ «Παιδάκι πάνω σ' ἄλογο». Προτιμῶ ὅμως τὸ χορὸ «στὴν ἔξοχή.» Εἶναι μιὰ ὡραία «εἰκόνα». Γενικά, αὐτὲς εἶναι οἱ καλύτερες φωτογραφίες σ' αὐτὴ τὴν Τάξη.

Καὶ τώρα ἔρχομαι στὴν ἀπονομὴ τῶν Βραβείων. Δύσκολη βέβαια, ἀφοῦ τὰ καλὰ ἔργα εἶναι τόσο πολλὰ καὶ τὰ καλύτερα *μικρὲς διαφορὲς* παρουσιάζουν μεταξύ τους. Πάντα ὅμως τὸ «κοσκίνισμα» τὸ ἔκαμα. Καὶ νομίζω πὼς τὸ ἔκαμα ὅπως ἔπρεπε, γιατὶ πῆρα... τὴν πιὸ ψιλὴ κρισάρα.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΑΝΩΤΕΡΑ ΤΑΞΙΣ *(ἀπὸ 15 ἐτῶν καὶ ἄνω καθὼς καὶ ὅσοι δὲν ἐσημείωσαν ἡλικίαν).*

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Δικηγορίνα* [20Ε].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Ἰρένα Δ. Ἀλεξοπούλου* [18Ε]. — *Δουλούδι τῆς Χαρᾶς* [18Ε].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Μίκυ-Μάους* [16Ε].—*Τριανταφυλλένιο Δάκρυ* [15Ε]. —*Βασιλικὴ Τριλίβα* καὶ *Ἀμαρυλλὶς* (ἐξίσου, ἀπὸ [14Ε]).

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [12Ε] εἰς ἕκαστον: Κυρὰ Φροσύνη, Ναΐς, Ἐρείκη, Δαναΐς. Ναυτάκι τοῦ Θερμαϊκοῦ.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [10Ε] εἰς ἕκαστον: Παληὰ Ἀθήνα, Αἴγλη, Ἰζόλδη, Βάτραχος Νο 4, Νταΐζη, Ἰνδιάνα.

Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [8Ε] εἰς ἕκαστον: Ὅλοι ὅσοι ἀναφέρονται στὴν κρίση τῆς Μεγάλης Τάξης.

ΜΙΚΡΗ ΤΑΞΙΣ *(14 ἐτῶν καὶ κάτω)*

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Χρυσοθήρας* [18Ε].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Ἀντώνιος Ἰ. Κόσσυβας* [17Ε].— *Μαρμαρωμένος Βασιλιὰς* [16Ε].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Δυσόχαρτο* [15Ε].—*Παληκαράκι* [15Ε]. — *Μπουρεντάν* [15Ε].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ: Ζήνων Δ. Πουλάκης [14Ε].

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [10Ε] εἰς ἕκαστον, ὅλοι ὅσοι ἀναφέρονται εἰς τὴν κρίσιν τῆς Μικρῆς Τάξης.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου, τὴν 20ὴν Ὀκτωβρίου 1932

ΕΤΟΙΜΑΣΘΗΤΕ! Στὸ ἐρχόμενο φυλλάδιο προκηρύσσεται τὸ Πένταθλο τοῦ 1932-33.

Ἔλαβα τὴν ἀγγελία τῆς «Λογοτεχνίας», τοῦ περιοδικοῦ ποὺ ἀνακαινίζεται καὶ μεγαλώνει. Διευθυντὴς θὰ εἶναι ὁ *Ἀσημ. Ἀσημακόπουλος*, ἀρχισυντάκτης ὁ *Περσεὺς Ἀθηναῖος* καὶ συνεργάτες ἕνα πλῆθος νέοι λογοτέχνες, ὅλοι παλιὰ Διαπλασόπουλα. Εὔχομαι στὴ «Λογοτεχνία» νἀναβειχθῇ πραγματικῶς τὸ λογοτεχνικὸ ὄργανο τῶν νέων.

Παλὺ διασκέβασα, *Ἀνθισμένο Θυμάρι*, μὲ τὴν περιγραφὴ τῆς ἀναστάτωσης ποὺ ἔκαμες στὸ σπίτι, ὅταν εἶδες δημοσιευμένο τὸ πρῶτο σου κομμάτι. Ἔλαβα καὶ τὸ δεύτερο, ποὺ θὰ τὸ διαβάσω μὲ τὴ σειρά του.

Ἡσύχασε, *Νάρκισσε*, ἔβαζα κι' εἶδα ὅτι *ὅλα* ὅσα μοῦ ἔστειλες τὰ ἔλαβα. Σοῦ ἔστειλα ἐπίσης ὅ,τι εἶχες παραγγείλει. Γιὰ τὴν ἀρίθμηση τῶν Μαγικῶν Γραμμάτων δὲν ἔχεις δίκιο: πρέπει νἄχουν τόσους ἀριθμοὺς ὅσαι αἱ ζητούμεναι λέξεις. Γιατὶ συμβαίνει καμμιὰ φορά, κι' ὅταν βρῇ κανεὶς σωστὰ τὸ μαγικὸ γράμμα, νὰ μὴν μπορῇ νὰ μεταμορφώσῃ μ' αὐτὸ ὅλες τὶς λέξεις. Μιὰ-δυὸ μπορεῖ νὰ τοῦ εἶναι ἄγνωστες, ἢ νὰ τὶς ξέρῃ, ἀλλὰ νὰ μὴν τοῦ ἔρχουνται στὸ νοῦ. Π. χ. ὅταν τὸ μαγικὸ γράμμα εἶναι Α, εὐκολώτατα βέβαια, ἀπὸ τὸ *Ἀέρος* θὰ βροῦν ὅλοι τὸ *λάρος*. Ἀπὸ τὸ *ἑορτὴ* ὅμως λίγοι θὰ βροῦν τὸ *ἀορτή*...

Μάριε Β. Παπαδόπουλε, πολὺ πετυχημένο αὐτὸ τὸ γελοιογραφικὸ σκίτσο τοῦ κ. Ξενοπούλου. Τοῦ τὸ ἔδειξα καὶ γέλασε.

Σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ἐσπάθωμα, *Μαγεμένο Νησάκι*, καὶ γιὰ τὰ τόσο καλὰ λόγια ποὺ τὸ συνοδεύουν. Φίλησέ μου τὴν ἐαδελφούλα σου, τὴ νέα μου φίλη, καὶ πές της νὰ μοῦ γράψῃ πῶς τῆς φάνηκαν τὰ φυλλάδια ποὺ τῆς ἔστειλα. Τώρα νὰ ἰδοῦμε, τὰ ἐπαινετικὰ σοῦ λόγια θὰ πείρουν κι' ἄλλες νὰ ἐγγραφοῦν; Ἐλπίζω, γιατὶ ξέρω πόσο μὲ ἀγαπᾶς καὶ τί εὔγλωττα μιλᾶς γιὰ μένα.

Αὐτὸ τὸ ποίημα, *Κρίτων*, —«Εἶναι μιὰ σκέψη»—μοῦ τὸ στέλνεις τάχα γιὰ τὴ Σελίδα; Δὲν σημειώνεις τίποτα ἀπὸ πάνω καὶ δὲν ἔχω πρόχειρο τὸ γράμμα σου γιὰ νὰ ἰδῶ. Ὁπωσδήποτε, τὸ διάβασα. Δὲν εἶναι καλό, τεχνικό. Μὲς λοιπὸν πῶς δὲν μοῦ τὸ ἔστειλες καθόλου.

Πραγματικῶς, *Ζωήρξ*, τὸ κομμάτι σου δημοσιεύθηκε χωρὶς διαρθώματα ἀπὸ μένα, καὶ βέβαια εἶναι σπάνια τὰ κομμάτια ποὺ δημοσιεύονται ἔτσι ὅπως μοῦ τὰ στέλνουν. Τὸ ἄλλο ποὺ μοῦ γράφεις εἶναι σπουδαιότατο! Καὶ σὲ παρακαλῶ πολὺ νὰ μοῦ ἀντιγράψῃς καὶ νὰ μοῦ στείλῃς ἀμέσως τὸ κείμενο αὐτοῦ ἐξεῖ ὅπως τὸ ἔχει τὸ περιοδικὸ ἐκεῖνο. Καὶ μὴ διστάζῃς καθόλου: ἀφοῦ ἔκαμες τέτοια ἀνακάλυψη, εἶχες χρέος νὰ μοῦ τὴν ἀνακοινώσεις.—Τὶς φωτογραφίες μπορεῖς νὰ μοῦ τὶς στείλῃς. Καὶ ὅταν σοῦ πῶ, νὰ ἔλθῃς νὰ τὶς πάρῃς ἀπὸ τὸ γραφεῖο μου, ἢ νὰ στείλῃς κάποιον μὲ μιὰ σημείωσή σου νὰ τοῦ τὶς δώσω.

Δὲν μ' ἐνοχλεῖς καθόλου, *Τρεμουντάνα*, οὔτε ἦταν ἀνάγκη νὰ ἐδῆς πρῶτα ἀπάντησή μου γιὰ νὰ μοῦ ἐαναγράψῃς. Ἄ, ναί, κι' ἐγὼ τὸ βρίσκω σπουδαῖο ποὺ κατάφερες νὰ διαβάσῃς τὸ Κρυπτογραφικό, πρώτη φορὰ ποὺ καταπιανόσουν μὲ τέτοιο πρᾶγμα, καὶ κοριτσι 14 μόνο χρονῶν! Σοῦ ἀξίζει ἕνα μεγάλο-μεγάλο εὖγε. Τὴν «Ἀνιέζα» θὰ μποροῦσες νὰ τὴ διαβάσῃς ἐξαίρετα· δὲν βγῆκε ὅμως ἀκόμα σὲ βιβλίο.

Δὲν ξέρω, *Γαραντούνα*, τίνος εἶναι τὸ ποίημα «Ἡ Ἑλλὰς ξυπνᾷ, ξύπνα, ψυχή μου». Ἂν τὸ ξέρῃ κανένας ἄς μᾶς τὸ πῇ. Τὸ «Λάμπρο» ὁ Σολωμὸς τὸν ἄρχισε κατὰ τὸ 1830, τὸν δούλεψε πολλὰ χρόνια κατόπι, ἀλλὰ δὲν τὸν τελείωσε ποτέ. «Κυριακὴ» ἐλπίζω νὰ γίνῃ ἐντὸς τοῦ Νοεμβρίου.

Θέμε Μιράντα, ἡ δημοτικὴ εἶναι μιὰ τέλεια γλῶσσα, ποὺ ἔχει τοὺς κανόνες της καὶ ποὺ ὅποιος θέλει μπορεῖ νὰ τὴ γράφῃ σωστὴ καὶ καθαρή. Π.χ: *ἡ ἄνοιξη τῆς ἄνοιξης, οἱ ἄνοιξες—τὸ φαινόμενο τοῦ φαινόμενου*, καὶ ὅλ' αὐτὰ ποὺ σημειώνεις. Οἱ περισσότεροι ὅμως δημοτικιστές, ἐπειδὴ ἡ γλῶσσα εἶναι ἀκόμα νέα, ἀσυνήθιστη, κάνουν μερικὲς ὀπωρῆσεις στὴν καθαρεύουσα. Π.χ: ἀντὶ *ἄνοιξες, λέξες, ἐξέτασες* κτλ. γράφουν *ἀνοίξεις, λέξεις, ἐξετάσεις* κτλ. Ἐπίσης, ἀντὶ *φαινόμενου* γράφουν *φαινομένου*, ὅπως *ἄνθρώπου, δασκάλου* κτλ. Μὲ τὸν καιρὸ ὅμως οἱ ὀπωρῆσεις αὐτὲς λιγοστεύουν καὶ μιὰ μέρα βέβαια θὰ γράφουμε τὴ δημοτικὴ ἐντελῶς καθαρή, μὲ ὅλους τοὺς κανόνες τῆς δικῆς της γραμματικῆς.

Καὶ ὅμως, *Ζωζέτ Σπυροπούλου*, εἶναι πολὺ συμπαθητικὸ πρᾶγμα σ' ἕνα κοριτσι αὐτὴ ἡ δειλία ποὺ λές, ἡ συστολή, γιατὶ δείχνει συναίσθηση κι' εὐαισθησία, ποὺ δὲν τὴν ἔχουν πάντα οἱ πολὺ θαρραλέοι... Τὸ «ἀκόνιτον» ἢ «ἀκόνιτος» εἶναι φυτὸ ποὺ κοινῶς λέγεται «ατριγγλόχορτο» ἢ «φάκι». Τὸ «καλύτερα» ποὺ γράφεται κατὰ πολλοὺς τρόπους, οἱ δημοτικιστὲς τὸ γράφουν μὲ υ ὅπως ὅλα τὰ εἰς *ὕτερος* συγκριτικά: παχύτερος, κοντύτερος, πλατύτερος κτλ. ἑπομένως καὶ τὰ ἐπιρρήματα: πλατύτερα, βαθύτερα, κοντύτερα κτλ.

Δένἔχω ἀκούσει ἀράπικη μουσική, *Ναΐς*, καὶ δὲν ξέρω ἂν θἄφερνε καὶ σὲ μένα «στομαχόπονο». Πολλοὶ ὅμως λένε πὼς εἶναι ὡραία. Ὁπωσδήποτε, οἱ ἀραπάδες δὲν μπορεῖ νὰ μὴ τὴν προτιμοῦν, ἀς εἶναι καὶ γραμματισμένοι καὶ κοσμογυρισμένοι. Εὔχομαι κι' ἐγὼ νὰ τὰ καταφέρῃς ὥστε νὰ σπουδάσῃς τὰ μαθήματα ποὺ σοῦ ἀρέσουν. Στὴν ἐρώτησή σου ἀπαντῶ ὄχι, δὲν ἐπιτρέπεται αὐτό.

Ἄκοῦστε τί ἔπαθα: Εἴδατε στὸ 40ὸ φυλλάδιο μιὰ εἰκόνα παιδιοῦ ἐκ τοῦ φυσικοῦ; Εἶναι τὸ ἀνιψάκι τῆς *Ἐρείκης*, ἕνας μέλλων συνδρομητής μου. Ἐγὼ ὅμως τὸν ἔκαμα κοριτσι, γιατὶ ἀπὸ κάτω, ποὺ ἔγραφα λίγα λόγια, τὸν εἶπα... μικρούλα μου! Κι' ἡ *Ἐρείκη* τώρα, σ' ἕνα χαριτωμένο της γράμμα, μοῦ διαβεβαίωσε τὰ παράπονά του. Ἀκοῦς ἐκεῖ! κοτζάμ ἀγόραρο, νὰ τὸν πάρω γιὰ κοριτσι!.. Ἀλλὰ γιὰ στάσου! Μήν εἶναι τυπογραφικὸ λάθος; μὴν ἔγραφα «μικρούλη μου», καὶ ὁ τυπογράφος τὸ *η* τὸ ἔκαμε *α*: Ἔτσι θὰ εἶναι. Μόνο ποὺ ὁ μικρούλης δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ καταλάβῃ αὐτὴ τὴν ἐξήγηση...

Καθαρώτατο αὐτὸ τὸ γράμμα σου, *Ἐξυπνο Ἀστέρι*, τὸ διάβασα χωρὶς κόπο. Ἐλπίζω ἔτσι νὰ μοῦ γράψῃς πάντα. Ναί, μὲ Μ. Ἀγγελία θὰ ρωτήσῃς ποιό εἶναι τὸ δυσανάγνωστο Διαπλασόπουλο ποὺ σοῦ ἔγραφε, καὶ μὲ Μ. Ἀγγελία, ἂν θέλῃ, θὰ σοῦ πῇ ψευδώνυμο καὶ διεύθυνση γιὰ νὰ τοῦ ἀπαντήσῃς, ἢ θὰ σοῦ ἐαναγράψῃ. Σοῦ ἔστειλα 10 τετράδια.

Χαίρω, *Ἀντιγόνη*, ποὺ μπαίνεις τώρα καὶ στὴν κίνηση. Ἰδὲ τὸ σχολεῖο, ἐγὼ νομίζω πὼς δὲν ἔχει τίποτα «δυσάρεστο». Δὲς «ὅταν βγαίνουμε καὶ δὲν ξέρουμε μάθημα, ὅταν πλησιάζουν οἱ διαγωνισμοὶ» κτλ. Ἀλλὰ μιὰ καλὴ μαθήτρια δὲν ξέρει πάντα τὸ μάθημά της; καὶ δὲν εἶναι βέβαιη πὼς θὰ γράψῃ καλὰ στοὺς διαγωνισμούς; Ἄφησε λοιπὸν νὰ τἀλένε αὐτὰ οἱ ἀμελεῖς... Μὴν πιστεύῃς, ἀκόμα, πὼς ἡ Ε' Τάξη εἶναι ἡ δυσκολώτερη τοῦ Γυμνασίου. Ὅλες οἱ τάξεις, γιὰ τὴν καλὴ μαθήτρια, εἶναι τὸ ἴδιο... εὔκολες.

Κωστάκη Φωτεινέ, ὅποιος εἶν' ἀπέξω ἀπ' τὸ χορό, πολλὰ τραγούδια λέει. Αὐτὴ τὴν παροιμία μοῦ θύμισε τὸ γράμμα σου. Τριχρωμιὰς εἰκόνες, πολλὲς σελίδες, ἐξώφυλλο κτλ. Θἄχα ἂν ἤμουν ἀπὸ τὰ λατικὰ ἐκεῖνα περιοδικὰ ποὺ κυκλοφοροῦν σὲ εἴκοσι καὶ σὲ τριάντα χιλιάδες ἀντίτυπα. Ἀλλὰ εἶμαι παιδικὸ περιοδικό, καὶ μάλιστα μὲ αὐστηρὰ δεκλεγμένη καὶ λογοτεχνικῶς ἀνώτερη ὕλη· ἀπευθύνομαι δηλαδὴ σὲ διαλεχτὰ παιδιά, ἐξύπνα, μὲ γοῦστο, ποὺ σχετικῶς εἶναι λίγα· ἑπομένως ὁ κύκλος μου εἶναι περιορισμένος, τὰ ἔσοδά μου λίγα καὶ δὲν μπορῶ νἄχω τὶς πολυτέλειες ποὺ λές. Ὡστόσο χαίρω πού, μ' ὅλ' αὐτά, ἐκτιμᾶς τὴν ὕλη μου, τὴν κίνησή μου, καὶ θὰ γίνῃς καὶ σὺ Διαπλασόπουλο. Λάβε τότε ὀπ' ὄψει σου ὅτι τὸ ψευδώνυμο ἰσχύει γιὰ ἕνα χρόνο κι' ὄχι γιὰ τρεῖς μῆνες ὅπως νομίζεις.

Ὡστε θὰ εἶσαι 16 χρονῶν, *Ἰώ*, ὅταν θὰ τελειώσῃς τὸ Γυμνάσιο. Πολὺ καλά! Σ' αὐτὴ τὴν ἡλικία ἀποφοιτοῦν συνήθως τὰ παιδιὰ ποὺ ἀταποῦν τὸ σχολεῖο σὰν καὶ σένα. Καὶ γι' αὐτὸ μοῦ φαίνεται πὼς ἐσὺ ἔπρεπε νὰ πᾷς καὶ στὸ Πανεπιστήμιο. Ἄς εἶναι, ἔχουμε καιρὸ νὰ τὰ ξαναποῦμε. Ὡς τότε μπορεῖ νἀλλάξῃ γνώμη κι' ἡ μαμμά. Ὅσο γιὰ τὸ ἄλλο, ὁ μπαμπᾶς ἔχει δίκιο. Καλύτερα νὰ κάνῃς τὴν Τ' σὲ

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: ***Λάουραν Γουργουράκη*** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ· ἐλπίζω νὰ μὴν ἀργήσῃς πάλι· τόσο νὰ μοῦ γράψῃς·) ***Μενέλαον Ρωσσέτον*** (τὸ ξανάστειλα· χαίρω ποὺ εἶσαι τώρα καλά· τί ὑπέφερες καὶ σύ, παιδί μου!) ***Βασίλειοσαν τοῦ Ἰονίου*** (ὡραῖο τὸ γράμμα σου· ἔλαβα τὸ κομμάτι σου καὶ θὰ συμμορφωθῶ· σοῦ ἐστειλα 6 τετράδια·) ***Ἀσάλευτην Ζωήν*** (δὲν θυμοῦμαι· ἂν δὲν σοῦ ἀπήντησα, θὰ πῇ ὅτι δὲν ἔλαβα· ναί, μπορεῖς νὰ πάρῃς ὅσα θέλεις πρὸς δρ. 2,50 τὸ φύλλο·) ***Ἐδίθ*** (ἐστειλα·) ***Ἀτρόμητον Φοβητσιάρην*** (μὰ πρέπει νὰ λάξῃς φωνὸ νομο γιὰ νὰ μὴν εἶσαι πιὰ τεμπέλης; νομίζω πὼς καὶ μ' αὐτὸ μπορεῖς νὰ μοῦ γράψῃς κάπου-κάπου καὶ νὰ φαίνεσαι. Αἰνίγματα δὲν δέχομαι παρὰ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ Διαγωνισμοῦ πρὸς σύνθεσιν Ἀσκήσεων· θὰ τοὺς ἰδῇς ὅταν θὰ προκηρυχθῇ νέος· γιατί τοῦ τρέχοντος ἡ προθεσμία ἔληξε·) ***Μίκυ Μάους*** (γιατί σοῦ φάνηκε «κάλλιστο» τὸ σχολεῖο, ὅταν πῆγες νὰ ἐγγραφῇς;.. ἐλπίζω νὰ μὴ σοῦ φαίνεται πιὰ καὶ, μὲ συγκεντρωμένο μυαλό, ν' ἀκοῦς τώρα τὰ λόγια τοῦ καθηγητοῦ σου...) ***Κοζάκον*** (Ὀθνεῖον ἔστειλα· περιμένω νὰ μοῦ ξαναγράψῃς·) ***Κεφαλλωνίτην*** (ἴσως αὐτὸς νὰ εἶναι ὁ λόγος· ὁπωσδήποτε τὸ γεγονὸς εἶναι ὅτι κανένα παιδί μου δὲν μοῦ γράφει γιὰ πολιτικά· κι' αὐτὸ πιστοποίησα·) ***Χωρὶς Φτερά*** (πολὺ μ' εὐχαρίστησε καὶ τὸ σημερινό σου γραμματάκι· ἐγὼ σὲ παραμελῶ καμμιὰ φορά — ἐλλείψει χώρου πάντα—ἀλλὰ ἐσὺ ποτὲ δὲν μὲ ξεχνᾶς καὶ σ' εὐχαριστῶ πολύ·) ***Λευκάταν*** (ἔστειλα·) ***Θαρραλέαν Ἑλληνίδα*** (ὅλα τὰ ἔλαβα, καὶ τοῦ 39ου, μὴν ἀνησυχῇς·) ***Σανθὸ Ποντικάκι, Χρυσάνθεμο*** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν ***10 Ὀκτωβρίου*** θὰ ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 26ίου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 22 Δεκεμβρίου.

624. Λεξίγριφος

Τὸ πρῶτο χρονικὴ μονάς,
Ἀντωνυμία ἀρχαία τἄλλο,
Καὶ ποιητὴ κάν' ἡ δυὰς
Μέσα στοὺς κλασσικοὺς μεγάλο.

Σπαρτιατοπούλα

625. Λογοπαικτικὸς Λεξίγριφος

Πὲς κάποια πόλη τῆς Γραφῆς
Γνωστὴ ἀπὸ θαῦμα, καὶ θὰ πῆς,
Χωρὶς καὶ σὺ καλὰ νὰ νοιώσῃς,
Ἔπιπλο, ἂν θές, γιὰ νὰ ξαπλώσῃς
Τώρα καὶ νὰ ξεκουρασθῇς.

Μακεδονικὸν Ἐντελβάϊς

626. Μεταγραμματισμὸς

Μὰ κι' αὐτὸ δὲν εἶναι λίγο:
Ἂν τὸ Ρῶ σὲ Δέλτ' ἀλλάξῃς,
Ἀπ' τὸν Ὄλυμπο θὰ φύγω
Καὶ στὰ Τάρταρα νὰ ψάξῃς.

Πρόμαχος τῆς Ἐλευθερίας

627. Αἴνιγμα Δημῶδες

Μονόφθαλμη γεννήθηκα
Καὶ σὰν τὴν τρίχα ἰσχνή.
Ὅλο τὸν κόσμο ἔντυσα
Κι' ἀπόμεινα γυμνή.

Ταξιδιώτης

628. Ψαροκόκκαλον

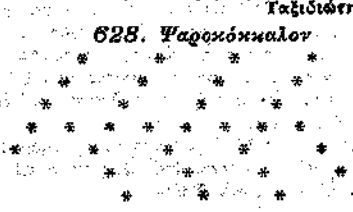

Νάντικατασταθοῦν οἱ ἀστερίσκοι διὰ γραμμάτων ὥστε νὰ ἀναγινώσκωνται κατὰ σειράν: μετεωρολογικόν, βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου (τίτλος), ποταμὸς τῆς Γερμανίας, γεωγραφικὸς ὅρος, ἀπὸ τὰ ἐπίθετα τοῦ Χριστοῦ, ἀρχαία ἀσιατικὴ πόλις, ἀρχαῖος βασιλεύς, ἑρπετόν.

Πέτρος Μιχαηλίδης

629-633. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

ἀγνός, μέλος, λάθος, οἶκος, δεκάς.

Πληγωμένος Ἀετὸς

634-638. Ὁμόηχα

Αἱ ζητούμεναι λέξεις ὁμοηχοῦν ἀνὰ δύο μὲ ἄλλην σημασίαν καὶ μὲ ἄλλην ὀρθογραφίαν:

1. Ἀριθμὸς καὶ πόλις.
2. Χρονικὴ μονὰς καὶ πόλις.
3. Μηχανὴ καὶ νῆσος τοῦ Αἰγαίου
4. Πόλις καὶ παιδικὸ παιγνίδι.
5. Μέρος τοῦ σώματος καὶ σύνδεσμος

Ντάλια

639. Ἐπιγραφὴ ἐκ Διπλῆς Ἀκροστιχίδος

* * Τὰ δύο πρῶτα γράμματα ἑκά-
* * στης τῶν κάτωθι ζητουμένων λέ-
* * ξεων νὰ τεθοῦν κατὰ σειρὰν εἰς
* * τὴν θέσιν τῶν ἀστερίσκων καὶ
* * θ' ἀποτελεσθῇ Ἐπιγραφὴ τῆς ὁ-
* * ποίας ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις:
* * 1, Ἀντίθετον τοῦ συγγενής· 2,
* * Μέγας ἐφευρέτης· 3, Ὑγρὸν ἢ ἀέριον· 4, Πρόθεσις μονοσύλλαβος· 5, Δημητριακόν· 6, Κένταυρος· 7, Χώρα τῆς Ἀφρικῆς ἐκ τῶν γαλλικῶν κτήσεων· 8, Τιμωρεῖται εἰς τὸν Ἅδην.

Ταρζὰν

640. Γρῖφος

```
      o
o     o
   εὐ      πρ  ×  ς  ἄλλο  λυ/χ'  τελ 1
o     o
      o
```

Νέα Ἑλλὰς

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

641. Anagramme

Les lettres je transpose
D'un synonyme de station;
Voilà Pasteur qu'oppose
Contre moi la vaccination.

(Πρωτότυπον) **Ναΐς**

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 32

436. Οἰδίπους (ἤδη, ποῦς).—437. Πάρος-Πάδος.—438. Δράμα-Δράμας-Μάδρας.—439. Ὁ Νῖνος, ἡ Νίνα.

440.
Ι Ω Α Ν Ν Η Σ
Κ Ο Μ Η Τ Η Σ
Π Α Κ Ο Ρ Ο Σ
Λ Α Β Α Ρ Ο Ν
Ν Ο Σ Η Ρ Ο Σ
Σ Τ Α Υ Ρ Ο Σ
Η Ρ Α Κ Λ Η Σ

441. ΜΩΣΑΪΚΟΝ (ὠμός, Σωσάννα, Αἷμος, Ἰωάννινα, Κῶς, οἶκος, Νομικά).—442. Τὸ πτερωτὸν γράμμα εἶναι τὸ Β: Βόλγας, ὀΒολός, Ἑλβετία, ΚέρΒερος, Ἰάκωβος, ΔούναΒις.—443. ΟΡΑΤΙΟΣ (Ὄνος, ὀΡος, Ἰτ.Ἀλία, ΤυρΤαῖος, Θάλεῖα, ΤάκιτΟς, ΚάλάμιΣ).—444. Φρονεῖν οἱ ταχεῖς οὐκ ἀσφαλεῖς.—445. ***Εἰσὶν ἑαυτοῖς εὔνοι πάντες, ὡς εἰπεῖν, ἄνθρωποι.***

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΑΒ'—540]

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΑΙΔΑΝΤΑΣ

ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ. Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη. Ἔλαβα πολλὰ καὶ καλὰ ποιήματα. Κι' ἂν δὲν ἦταν τὸ ἔξοχο ποίημα «Πότε θἀρθῇς;» τῆς ***Κυρᾶς τῆς Θάλασσας***, δὲν θἄξερα σὲ ποιὸν νὰ πρωτοδώσω τὸ βραβεῖο. Στὰ «Νεκρικὰ παλάτια» τοῦ ***Κώστα Νάσλα***, στὸ «Μὲ τὰ σύγνεφα» τοῦ ***Α. Ἀσημακοπούλου***, στὸ «Καρί» τῆς ***Μικρομέγαλης***;.. Τὸ β' βραβεῖο, δίνω στὸν ***Κώστα Νάσλα*** γιὰ τὴν τεχνικὴ καὶ τὴν ἁρμονία τῶν στίχων του. Ἐλπίδες γιὰ καλύτερο μέλλον δίνουν ἀκόμα οἱ στίχοι τῆς ***Ραγισμένης Λύρας***, τῆς ***Δαναΐδος***, τῆς ***Σαπουνόφουσκας***, τῆς ***Μπουμπουλίνας***. Τοὺς λοιποὺς θερμότατα εὐχαριστῶ.

Α' Βραβεῖο: Κυρὰ τῆς Θάλασσας. («Ἀντίφωνα». Μαλακάσῃ). ***Β' Βραβεῖο: Κώστας Νάσλας*** («Ἀγρύπνιες», Καρακάλου). ***Ἔπαινος: Α. Ἀσημακόπουλος, Μικρομέγαλη.***

ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ. Διηγήματα ἔλαβα λιγώτερα, μὰ κι' αὐτὰ ἀρκετὰ καλογραμμένα. Ξεχωρίζουν ἀμέσως τὸ συγκινητικώτατο διήγημα «Στὸ Νοσοκομεῖο» τοῦ ***Ντίνου Αὐγερίτη***. «Σὰν γύρισα ἀπ' τὰ ξένα» τοῦ ***Α. Ἀσημακοπούλου***. Ἡ «Σφίγγα» (ἂν κι' αὐτὸ εἶναι μᾶλλον πεζοτράγουδο) τῆς ***Κυρὰ-Φροσύνης***. Καλὸ τὸ «Ὄνειρο» τοῦ ***Ἀυσόχαρτου*** (μὰ εἶναι δημοσιευμένο κι' ἀποκλείεται). Παράδοξο καὶ κάπως ἀκατανόητο «Ἡ κουβέντα στὸ δειλινὸ» τῆς ***Νέλλης***. Ὑπόσχονται χωρὶς νὰ ὁλοκληρώνουν τὴν προσπάθειά τους, τὰ διηγήματα τῆς ***Ἀνθισμένης Λεμονιᾶς*** καὶ τοῦ ***Κεφαλλωνίτη***. Τοὺς ἄλλους εὐχαριστῶ θερμά.

Α' Βραβεῖο: Ντίνος Αὐγερίτης («Ἀνάμεσα σὲ 3 γυναῖκες», Γρ. Ξενοπούλου). ***Β' Βραβεῖο: Α. Ἀσημακόπουλος*** («Μαίρη», Μπγιέρσον). ***Ἔπαινος: Κυρὰ-Φροσύνη.***

Δελάντα

Υ. Γ. ***Κυρὰ τῆς Θάλασσας***, τὸ βραβεῖο σου νὰ στὸ στείλω στὴν Εὔβοια ἢ γύρισες στὴν Ἀθήνα; Γράψε μου. Λυπᾶμαι μὲ τὴν καρδιά μου, ποὺ δὲν μπορῶ ν' ἀλληλογραφήσω μ' ὅσους μοῦ τὸ ζήτησαν. Εἶναι πολλοί. Καὶ δὲν ἔχω καιρό. Ἂς δεχθοῦν ἀπὸ δῶ τὶς θερμότατες εὐχαριστίες μου γιὰ τὰ καλά τους λόγια.

[ΑΒ'—541]

Ψῆφο στὸ ΑΓΓΕΛΟΥΑΙ ΤΩΝ ΟΝΕΙΡΩΝ

Ἀτθίς

[ΑΒ'—542]

Ξαναγυρίζοντας στὴν Ἀθήνα χαιρετῶ ὅλους-ἐς. Ὅσοι μοῦ ζήτησαν Μ. Μ. ἂς στείλουν πρῶτοι. (Οἰκονόμου. Ὁμήρου 33). Ἔρση Δρόσου, εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἐπιείκεια τῆς κρίσης σας.

Τριανταφυλλένιο Δάκρυ

[ΑΒ'—543]

Ποιὰ εὐγενικὴ ψυχὴ δὲν θὰ συμμετάσχῃ στὸν ἐκλεκτὸ Διαγωνισμό μας (ΑΒ'—508); ***Παρήγορος Ἄγγελος***

Θλιμμένη Γοητεία

[ΑΒ'—544]

Ἀποτελέσματα Διαγωνισμοῦ: Βραβεύω: 1) Ἀγνή, 2) Μιρέϊγ 3) Νοφούλα τ' Οὐρανοῦ. Στέλλαντας ὑπερευχαριστῶ.

Πειραιωτάκι

[ΑΒ'—545]

Ντίνο Αὐγερίτη, Οὐράνιο Τόξο, Ρωμαντικὴ Βοσκοπούλα, Κάποιε, Περιπλοκάδα, Ἡλιογέννητη, Νάρκισσε, ἕνα σας τετραδάκι θὰ μοῦ θυμίζει τὰ ὄμορφα τωρινὰ χρόνια. ***Νταίζη***, εὐχαριστῶ, περιμένω. Δ/σις (ΑΒ'—172).

Τιτίκα

Τύποις ΣΕΡΓΙΛΑΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι